

Mirgu Marga

Rašo Kugis Mugis.

KAI KURIE Lietuviai daro pertamsias išvadas iš fakto kad Amerikos Senatas atmetė Senatoriaus Reynolds pataisą apie įrašymą Lietuvos nepriklausomybės reikalavimui Senato priimton rezoliucijon del Maskvos konferencijos vieno nutarimo.

V. F. Jankauskas ir V. M. Klausutis Amerikos Lietuvių daro splojimus bene Prezidentas Roosevelt jau atsisakęs Atlanto Carterio principų. Senato balsavimas kiekvienam, tačiau, aiškus: priimant Reynolds'o pataisą būtų pareikšta kaip ir nepasitikėjimas Valsybės Sekretoriui Hull ir pačiai Maskvos konferencijai. To nebuvo galima leisti.

AMERIKOS Lietuviai, aišku, bus nuosirdžiai Senatoriui Reynolds dėkingi už priminimą palikto neaiškumo Lietuvos likimo klausimu. Šita spraga dar smarkiau pabrėžė Hearst'o dienraščiai, tam tikru redakcinio straipsniu. Bet Lietuviai privalo atsiminti (kas šioje skiltyje jau buvo sykį parbėžta): Hearst, Reynolds ir kiti jų vienminčiai yra Prezidento Roosevelto politiniai priešai. Jį mušti, jiems bent lazda gera. Bet tas nereikia kad lazda teisinga.

Geriausias laidas busimai Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atsteigti yra beaugas ir stiprėjas tarp Amerikos ir Rusijos nuosirdumas bei pasitikėjimas. Priešai gali užsikirsti, draugai gali susitarti. Kol kas nėra jokių tikrų davinų kad Prezidentas Roosevelt ar Sekretorius Hull yra atsisakę reikalauti Lietuvai laisvės pasisrinkti valdžią po kuria ji nori gyventi.

TA, pavyzdžiui, pabrėžė ir žymus Newsweek žurnalas, kuris sakė: "Pabaltijo valstybių atsteigimas" busiųjų vieno didžiųjų keturių klausimų kuriuos Rooseveltas, Churchill ir Stalinas spres savo busimoje konferencijoje.

KAD LIETUVOS likimo klausimas toli gražu neišspręstas, ar pamirštas, pabrėžia ir įtakinga New York Times redakcijos štabo narė, Anna O'Hare McCormick. Ji sako: "Ne tik Maskvos spauda ir kiti Sovietijos minties reikšėjai, bet pats Stalinas yra pareiškęs kad Rusijos reikalavimai rubėžij Vakaruose atžvilgiu nediskutuotini. Gali būti, Rusijai jie nediskutuotini, bet Prezidentas ir Churchill gerai jaučia kad jie labai diskutuoti Anglijoje ir Amerikoje."

APIE MUSŲ bolševikų saukiamą "liežuvių sunėsimą" Brooklyne, spauda mažai rašo, dalyką juokais nuleisdama. Tačiau, Lietuvos laisvės tikslui būtų labai naudinga jei į šį "demokratinį" suvažiavimą suplauktų tukstančiai reikalavimų iš Amerikos Lietuvių draugijų, kuopų ir veikėjų, pasisakanti už atsteigimą nepriklausomos Lietuvos, laisvos ir neturinčios nieko bendro su Sovietų Rusija.

Šio meto Vasario 16-tos minėjimai ganėtinai įrodė kad tai masinis Amerikos Lietuvių noras ir troškimas Lietuvai vėl nepriklausoma turėti. Ir jei (kaip skelbiama), šis bolševikų saukiamas "kongresas" busiųjų "demokratinis" jis negalėtų šitokio Lietuvių masinio, demokratinio balso užgniaužti. Jeigu kas siųstų rezoliucijas ar telegramus, reikia reikalau-

The Ohio War History Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 49

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO GRUOD.-DEC. 4 1943

384

(28-ti metai :: 28th Year)

Roosevelt Tarėsi su Churchill ir Gen. Kai-Seku

Seka Pasimatymas ir Tarydos su Stalinu

Gruodžio 1 paskelbta pasauliui Prez. Roosevelto ir Churchill pasimatymas su Kinijos Prezidentu Generalisimo Kai-Seku. Tas pasimatymas ir šių trijų didžiųjų vadų tarybos atsiuvo Kairo, Egipte, kaip spėjama. Tikra vieta nepaskelbiama.

Prez. Roosevelt išvyko į tą konferenciją prieš Padoškos šventę.

Roosevelt ir Churchill su Kinų vadu sutarė visiškai likviduoti Japonų imperiją Azijos salose, atimant iš jos užgrobtas salas ir žemes iš Kinijos pastaro pusšimčio metų bėgyje. Nutarta vesti karą iki Japonija bus priversta besąlyginiai pasiduoti. Tarp kitų nutarta paluosuoti iš Japonijos globos Koreją ir suteikti jai nepriklausomybę.

Tarybos su Stalinu

Šio pasimatymo su Sovietų diktatorium Stalinu neskelbia, tačiau spėjama kad iš Egipto Prez. Roosevelt, Churchill ir gal Gen. Kai-Sek nuvyko į Teheraną, Irane, taryboms su Stalinu ir tos tarybos jau eina arba gal ir baigėsi.

Su Stalinu, kaip dalykų sekėjai spėja, bus tariamasi svarbiausia apie Europos karo reikalus ir valstybių sienas.

Reikia tikėtis Prez. Roosevelt, laikydamasis Atlanto Carterio, nesutiks leisti Sovietams užgrobti jokią svetimą tautą.

NEIGIA KALBAS APIE TAİKĄ

Sekretorius Hull praneša kad dabar pakilę gandai apie taiką yra matomai su tikslu pakirsti Amerikiečių įtepmą dirbti karo pastangose.

Hull pataria spaudai ir tuos gandus atsinešti kaip ir negatyvius. Gandai apie taiką, sako Hull, gali sudaryti tušęją pasitikėjimą karą tuoj baigti ir tas pakenktų karo pastangoms Alijantų pusėje.

New Yorke jau pradėjo apsireikšt piktos pasekmės del stokos degtinės: ten 10 dienų mirė trys asmenys kurie gėrė nuodingą alkoholį, negaudami degtinės.

ti kad gavėjai pasirašytų priėmę, kad "nepamestų" ar "negautų". Tokią veiklos kryptį paėmė Amerikos Lietuviai įrodys Maskvos Dekanozovams, kurių įsakymu šis "kongresas" rengiamas, kad negalima laisvoje Amerikoje pakartoti 1940 metų Lietuvoje darytų "demokratinų" komedijų.

RUSAI SULAIKYTI VISU FRONTU

Gruodžio 2 iš Londono skelbia kad Vokiečiai nauju atkutu pradėjo smogti Rusus viso ilgo fronto dalyse, daugelyje vietų atstumdami bolševikus atgal ir tik kaip kur Rusai turėję mažų pasisekimų.

Mušiai sakoma yra patys iš didžiausių kokie buvo šio karo bėgiu. Po keturių mėnesių ištisinio pasisekimo bolševikai staiga sulaikyti. Gal but ir buvo Vokiečių skaičiuojama sutrumpinti savo linijas ir tuo tarpu susitrinti prieš Alijantus Italijoje.

Juk Hitleris dar vis tik laimėsias karą, tai jis bent Rusijoje nori pasirodyt kad gali kariauti.

KITŲ KARO FRONTŲ ŽINIOS

Plačiame Pacifiko fronte Amerikos ir Britų jėgos atliko žymius žygius prieš Japonus. Salų ir pakirų punktų užkariavimai atsiėjo Alijantams brangiai, tačiau laimėta.

Nuskandinta keliolika Japonų laivų, sunaikinta šimtai lėktuvų.

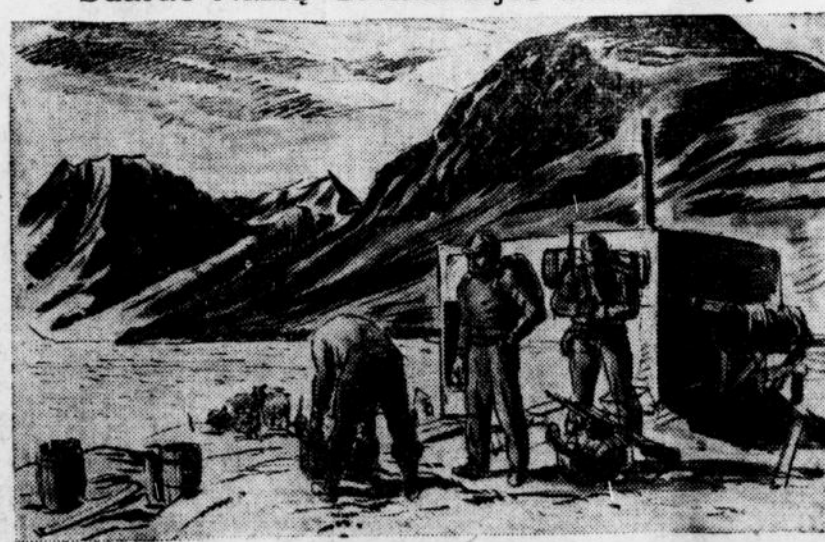
Italijoje Britų armija prasiveržė vėl pirmyn pro Sangro kalnynus ir Amerikos armija tęsia mušius su Vokiečiais už paėmimą Romos.

Amerikos lėktuvai atakavo Vokiečių miestą Solingen antrą kartą dviejų dienų bėgyje, neteko 27 savo bombierių.

Bremenas smarkiai bombarduotas iš oro perėitą savaitę, negryžo 29 lėktuvai.

Pereitą savaitę viename iš didžiųjų Alijantų lėktuvų užpuolimu Berlio, sako užmušta apie 25,000 žmonių, 38,000 kitų sužeista ir liko be pastogių.

Suardė Nazių Grenlandijos Radio Stotį

Šis piešinys parodo Amerikos ginkluotų jėgų žygį tolimoje šiaurėje. Naziai buvo įsitaise šaltoje Grenlandijoje savo radio stotį, ją Amerikiečiai susekė, ir sunaikino.

AMERIKA TURI 817 LAIVŲ

S. V. Karo Laivyno Sekretorius Knox paskelbė jog per pastarų 11 mėnesių Amerikos karo laivyno laivų skaičius pasidvigubino ir dabar turima 817 laivų, tarp jų virš 40 lėktuvnešių.

Tuo budu Amerikos karo laivynas yra didžiausias pasaulyje. Per 11 mėnesių šymet išstatyta 419 visokių didumo karlaivių.

Šymet gi nuo Sausio mėnesio priešai paskandino 21 karo laivą, bet tie bus vėl atpildyti dviejų savaičių bėgyje ir laivynas bus 828 laivų stiprumo.

Valdžia praneša jog šioje šalyje karo reikmenų gaminimas pasiekė tokio gausumo kad nebus slepiama kiek ko padaroma, vietoje to, bus plačiai ir atviri kalbama ir skelbiama, kad priešai žinotų nuolat didėjančias mūsų pajėgas.

1944 metais karo reikmenų numatyta padaryti dar už 80 milijonų dolarių.

TIKI HITLERIS BUS PAŠALINTAS

Londonė tikima kad Vokietijos senų Junkerių grupė, priešinga Hitleriui, gali pasinaudoti atitinkama proga nuversti Hitlerį ir užėmus valdžią, bandyt susitaikyti su Alijantais, jei iš Roosevelt-Churchillo ir Stalino susitarimų išeitų kokios pakenčiamos taikymosi sąlygos.

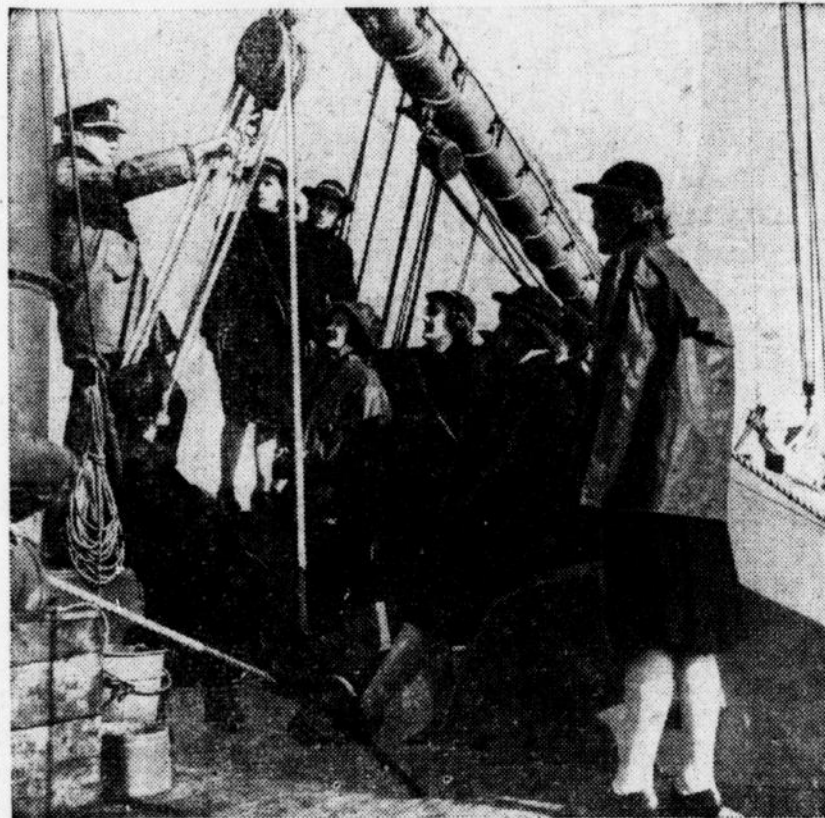
Kiti pranešimai sako jog nazių užsienio ministeris von Ribbentrop gali būti pašalintas, jo vieton numatomas von Papen, veteranas diplomatas.

Turkijoje Žemės Drebėjime Žuvo 2,900

Lapkričio 27, Turkijoje ištiko žemės drebėjimas — nelaimėje žuvo 2,210 asmenų, kiti 1,084 sužeisti. Sugriauta 3,320 pastatų.

Churchill šiomis dienomis sugyveno 69 m. amžiaus.

SPARS Mini Vienų Metų Sukaktį

Amerikos Moterų Rezervistės Pajurio Sargyvos narės apvaikščioja vienų metų sukaktį nuo jų įsteigimo. Jos čia matosi Bostono uoste. Šis moterų dalinys vadinasi SPARS, iš Lotyniško "Semper Paratus", arba "Visada Pasiruošę".

Lietuvai Teks Kariauti prieš Rusus kai Vokiečiai Trauksis

Iš Londono praneša patyrę žinias iš Vokiečių veikimo "Ostlande" (rytinėse šalyse). Iš tų pranešimų matosi kad Vokiečiai silpnėja, rengiasi apleisti Rusijos žemes, tuo pačiu kartu Vokiečių agitatoriai ragina Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmones ruoštis savo jėgomis pasipriešinti ir atlaikyti bolševikų įsivermosi šalis.

Jau pereitą žiemą naziai pradėjo dėti pastangas organizuoti Lietuvoje ir kitose Pabaltijo šalyse kariuomenes, karui prieš Rusus, tačiau pasekmių tada nesulaukė. Dabar gi, ar pasekmės kokios gaunama žinių nėra, tačiau reikia spėti kad nuo pereito pavasario iki dabar pasidarė didelis skirtumas: bolševikai žymiai priartėjo prie tų šalių, ir net po Maskvos konferencijos nesant žinių, ar Alijantai atsteigs tas šalis nepriklausomomis ar paves bolševikams išsudyti, tų šalių žmonės matydami Vokiečius silpnėjant ir matydami progą jų atsikratyti, gal ir sukrus organizuoti bendrai gintis.

Pirmiausia, išmušdami Vokiečius gaus ginklų, tais ginklais stos į žutbutinį karą prieš Rusus už savo laisvę.

Vokiečiai, išbėgdami iš Pabaltijo, sakoma paskels jas nepriklausomomis ir paliks pačioms rupintis savo tolesniu likimu.

Išeis komedija kad Vokiečiai o ne Alijantai išpildys Atlanto Carterio dėsnius ir išlaisvins tas šalis.

Alijantai tuo tarpu vis leidžia Rusijai garsiai reikšti tų šalių reikalaujant ir gąsdinti jas užgrobumu, to-

del joms nelieka nieko kito kaip tik rupintis pačioms gintis, iš Alijantų negirdi jokio užtarimo žodžio.

ČEKAI PASIRAŠO SU SOVIETAIS

Paskiausi pranešimai iš Londono skelbia jog Čekų valdžios prezidentas Beneš šiomis dienomis pasirašys 20 metų apsigynimo sutartį prieš Vokietiją. Taipgi skelbia kad sutartis paruošta taip jog prie jos gali prisidėti ir kiti Čekų ir Sovietų kairėnais, nedrauginčiais Vokiečiams.

Lenkai jau pareiškė kad jie pasiruošę ginklų pasipriešinti jeigu Rusai eis į Lenkiją ją okupuoti. Taigi Beneš pavyzdžio neseks.

Kadangi Amerikos Anglijos karo tikslas yra sunaikinti Vokiečių galybę, Čekams nėra ko įeškoti užtarimo pas ta didelę meskiną, kuris gali pasikėsinti bolševizmo koją įkelti Čekijon, sutartimi pasinaudojant.

MAŽINS AMERIKOS SKOLAS

Amerikos valdžios biudžeto biuras praneša jog po dviejų metų kariavimo, valstybės išdas galės numažinti 11 milijonų dolarių nuo numatyto federalio deficito 1944 metais.

Ims 300,000. Sausio mėnesį numatyta pašaukti karinėn tarnybon 300,000 vyrų daugiau.

Vyrų bus imama daugiau todėl kad moterų armijon įsirašymai menki.

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland by the LITHUANIAN WEEKLY

Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Mėsos Punktų Skaičius Sumažinamas

Su Gruodžio 5 sumažinama punktų skaičius pirkimui jautienos mėsos, taip kad mėsos gavimas padidėja. Tas palengvinimas apims visą šalį.

Visai panaikinama punktų nuo pirkimo konservuotų gatavų sriubų, vaisių sunkų ir dar šio-to.

Pakėlus kasyklų darbininkams mokestį, valdžia sutiko leisti pakelti anglies kainą po apie 17 c. tonui. Kasyklų operatoriai norėjo kainos pakėlimo 25c tonui, tačiau Ek. Stabilizacijos direktorius Vinson nesutiko ta leisti.

Šis dalykas apima minkštos anglies sritį.

Minkštos anglies kasyklų operatoriai neskubina pasirašyti su unija mokesčių kontraktus, kas neleidžia užtikrinti kad kasyklose bus taika ir negrės streikas.

Pietinių valstijų minkštos anglies kasyklų operatoriai visai nenori su unija reikalų turėti nors valdžia sutiko leisti pakelti angliakasiams algas.

John L. Lewis sutarė su rytinių ir vakarinių kasyklų operatoriais sueiti pasirašymui sutarčių, paliekant pietines valstijas atiečiai.

Marion, Ohio. — Scioto amunicijos dirbtuvė, kurioje dirba 1,900 civilinių, bus uždaryta Gruodžio 31, sulgtos tos dirbtuvės vedėjo pranešimo. Pridaryta žymus perviršis amunicijos.

Detroit, Mich. — Fordo dirbtuvėse darbininkų unijos viršininkai patiekė reikalavimą kompanijai pradėti tarybas visuotinam algų pakėlimui. Tarybos turėjo prasidėti Gruodžio 1.

Žuvo 13 slaugių. Italijoje žuvo 13 Amerikos slaugių, kurios lėktuvu buvo gabenamos iš Afrikos į Italiją. Lėktuvas blogame ore pralėkė savo reikiama vietą ir žuvo Adriatiko juroj.

Vokiečiai pripažysta išžudę suvirš 1,200 Lenkų už nužudymą 16 Vokiečių okupantų Balsojęs apskrityje pereitą vasarą.

PARVEŽĖ 1,223 IŠ JAPONIJOS

Gruodžio 1, Svedų laivas Gripsholm parplaukė iš Tolimųjų Rytų su 1,223 Amerikos piliečiais, kurie išeis iš Japonus belaisvius buvusius Amerikoje. Jie buvo Japonų sumiti prasidėjus karui. Tarptautiniu keliu sutarta ir atlikta šis belaisviais pasikeitimas.

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

Demokratija Tampo
Kaip Vyža

Patėmijant mūsų kairiųjų propagandinę literatūrą reikia net juoktis kaip socialistai ir bolševikai įsikabinę į "demokratiją" ir ją kaip seną vyžą vieni į save, kiti į save tempi.

Pittsburgh'e platinama socialistų "literatūra" demokratišnių vardu, agituojaanti už SLA kandidatus į Pildomąjį Tarybą. Visa "demokratija" šiame atsitikime reikalinga tam kad paagrūtioti už vieną naują kandidatą, Povilą Dargį, vietoje Mažuknos, kuriu vienas kitam demokratiškai savo demokratiškas burnas išsidažė.

Bolševikai siuntinėja savo "literatūrą" agituojami už savo rengiamą kermosiu, "demokratišnių" Lietuvių kokiame tai suvažiavimui Brooklyne.

Ir komunistai ir socialistai pasigavo "demokratiją" ir kaip kokią vyžą tampo, ir tampo ją didesniųjų žmonių mulkinimui. Na o juo daugiau bando mulkinti tuo labiau žmonėms atsidero akys ir rimtesni iš to juokiasi, o buvę jų sekėjai nuo jų traukiasi.

Keista kaip tam tikri vyrai mano kad tik mulkinimu kiti jie gali gyvenimą daryti.

J. J.

SLA Apskričio Suvažiavimas

SLA 3-ojo Apskričio suvažiavimas įvyko sekmadienį, 28 Lapkričio, L. P. salėje. Įsirin- kta nauja valdyba sekančiam metui ir užgirta pradėtas karo bonų vėjus nupirktiui bomberio Lietuvių vardu. Bom- berio krikštynos numatyta 19 dieną Gruodžio.

Lietuvių komitetas uoliai darbuojasi sukleimui reikalin- gos sumos iki Gruodžio 19.

Per Klaidą Tapo Mil-
jonierium

Pittsburghietis Mark Nolan, Keystone Box Co. preziden- tas, užsiskė \$25,000 vertės karo bonų. Per mažą klaidą jam prisiūsta karo bonų už \$2,500,000, žinoma, jis bonus grąžino ir gavo už savo pirktą sumą. Mergina kuri jam tuos bonus siuntė, paėmė didžiulius bonus iš kitos dėžės.

Priteistas \$38,000

Tulas Pittsburgh'e darbinin- kas, Nick Wiefnovich, 40 m., iš North Side, už sužeidimą darbe Crusible Steel Co. Gruo- džio 11, 1942 metais, gavo fe- deraliame teisme priteisiną \$38,000 atlyginimo.

Streikas Skalbyklose

Apie 30 didžiųjų skalbyklių Pittsburgh'e darbininkų per- kė savaite sustreikavo reika- laujant daugiau mokesčių.

Streikas apėmė 1350 darbi- ninkų, moterų ir vyrų. Skal- byklių savininkai tuoj pradėjo taikytis ir mokėti tiek tiek daugiau.

Nužudė Keturis ir Pats
Nusišovė

PHILADELPHIA. — Senas real estate agentas, William Harrison, 58 m. amžiaus, turė- damas neapykantą prieš savo firmos partnerius, Lapkr. 29, YMCA įstaigoje nušovė du ki- tus tos firmos narius, dvi mo- teris YMCA įstaigoje, ir pats nusišovė. Harrison ir tos mo- terys buvo negrės.

Naujas Išradimas

Gasolinas padarytas iš an- gles pirmą kartą panaudotas orlaivio varymui. Senatorius J. O'Mahoney, iš Wyoming, itei- kia gasolino daryto iš anglies Atstovui Jennings Randolph.

AKRON, OHIO

LIETUVIŲ VEIKIMAS

Pas mus susiorganizavo Ak- rono Lietuvių Draugijų Tary- ba gelbėti Lietuvai. Jau turė- jo tris susirinkimus. Pirmi du susirinkimai buvo tvarkos nustatymui ir sukvietimui or- ganizaciją į bendrą darbą Lie- tuvai gelbėti. Trys Susivieni- jimų kuopos prisiuntė delega- tus, 4-ta, komunistų Susivieni- jimo kuopa irgi gavo pakvieti- mą, bet delegatų dar nepri- siuntė. Akrono Lietuvių Citi- zens Klubas, susidedantis iš visokių žmonių, irgi priskyrė tris delegatus, už tai komunis- tams labai gadina nervus.

Spalių 24 čia buvo surengta prakalbos, kalbėjo S. Bakanas su Gabaliausku iš Pittsburgho. Žmonijai buvo dikčiai. Komunis- tai ir čia dėjo pastangas tas prakalbas suardyti. Iš prakal- bų aukų ir pelno nuo baro pa- sidarė \$62.66. Viso taryba tu- ri išde \$136.59 gryno kapita- lo.

Lapk. 7 d. taryba turėjo su- sirinkimą, apsparsčius kitus reikalus apkalbėjo rengimą Va- zario 16 paminėjimo 1944 me- tais. Vieta ir kalbėtojai bus paskirti vėliau.

Kitas Tarybos susirinkimas atsisbuo sausio 2, 1944 m., nuo 4 val. po pietų, pas B. Versia- kų, 373 West South St. Drau- gių atstovai prašomi pributi. Kurios išrinko po 1 delegatą, prašomos prisiūsti po tris.

Lapkričio 21, laikytarne Klub- tas susirinkime buvo pakelta klausimas dėl ko šymet Klub- tas nesurengė politiškių prakal- bų miesto valdininkų rinkimų metu. Pradėjus diskutuoti to priežastis, J. Brazas susirinki- me pareiškė kad čia nekuriu daugiau rupinasi Gabaliausku, kuris dirba už Hitlerį. Tokiu būdu šis dalykas turi būti iš- rištasis klubo susirinkime. Jei Gabaliauskas dirba už Hite- rį, tie kurie rengė jam prakal- bas irgi dirba už Hitlerį. Tas turės išsiaiškinti.

Vienas iš Delegatų.

GAUSIM DAUGIAU
MĖSOS

Valdžios maisto direktorius paskelbė jog 1944 metais civi- liniai pradės gauti pakankamai mėsos, nors ir nepergausiai.

Maisto direktoriaus apskai- čiavimu, civiliniai bėgyje se- kančių 12 mėnesių gaus 75% viso maisto išteklių. Neku- rių dalykų gal nebus gaunama tiek kiek seniau gaudavo, bet bendrai maistingumas bus ge- ras, sakė direktorius.

Detroito L. D. Centro
Konferencija

Lapkričio 28, Lietuvių saie- je atsibuvo Detroito Lietuvių Draugijų Centro draugijų at- stovų konferencija, dalyvavo atstovų viso 40, katalikų, au- tininkų, sandariečių ir socia- listų.

Perskaičius pirmutinio susi- rinkimo protokolą, tuli atsto- vai pradėjo daryti nerimą, buk valdyba neteisotai išrinkta ir kitur niekus, kalbėti, bet pa- aiškinus kad valdyba išrinkta ir kiti dalykai atlikta forma- liai, kritikai pamatė jog jie klydo.

Prie raportų poni H. Rooby pranešė jog karo bonų parda- vinėjimas dar tik organizuoja- mas, bet jau ikišiol bonų par- duota už \$19,000. Ji pareiškė kad iki Vasario 16 Ambulance Plane bus lengvai nupirkta.

Kadangi nutarta bonų pirkė- jų vardus ir pavardes skelbti spaudoje tai su sekančia savi- te pirkėjų vardus ir pavardes pradėsime skelbti. Lietuviai tuoju pirkite bonus, kas pir- mas perka tas dvigubai perka.

Lietuvos Nepriklausomybės šventės Vasario 16 minėjimas bus suruosta su kalbų ir dai- nių programą; principaliu kal- bėtoju nutarta kviesti Lietu- vos Konsulas P. Daužvardis iš Chicago.

F. Motuzas pasiūlė pasiūsti rezoliuciją State Sekretoriui Cordell Hull, primenant jog Detroito Lietuviai senosios tē- vynės Lietuvos likimu budi ir jaudinasi dėl didžiųjų kaimny- ū agresyviškų siekių. Rezo- liucija priimta vienbalsiai ir pasiūsta į Washingtoną.

Patiekta sumanymas kad D. L. D. Centras atidarytų Radio programą, kas visų manymu būtina reikalinga. Tam tiks- liui išrinkta komisija iš trijų asmenų: Viktoras Petrikas, F. Motuzas ir P. Medonis.

Kadangi ši organizacija nau- ja ir savo išdo neturi, dalyviai sudėjo aukų salės apmokėji- mui \$8.25. Aukavo: J. Am- brose \$2; po \$1: p. Medinis, F. Karpšlis, V. Petrikas, F. Motuzas, P. Medonis ir J. Ove- raitis 25c.

Sekančią konferenciją nutar- ta laikyti Gruodžio 26, Lie- tuvių salėje, 5 val. po pietų.

RAUDONOJO KRYŽIAUS
VIENETAS

Lietuvės moterys priklaus- ančios Raudonojo Kryžiaus vienete turėjo savo susirinki- mą penktadienį, Lapkričio 26. Lietuvių salėje. Jie susirin- kimo galima priminti sekanti.

Viena, turi gana didelį išdą, \$270. Kitas svarbus dalykas tai R. K. moterys iš peties pa- siūžė padėti nupirkti Ambu- lance Lektuvą. Karo bonų par- davinėjimui jau iškiol užsire- gistravo sekančios moterys darbuotojos — V. Motuzienė, 14676 Santa Rosa Drive, B. Keblaitienė, 3048 Roosevelt st., M. Strazdienė, 7439 Prairie av., J. Juodvalkienė, M. Smal- lienė, 12009 Jos Campau ave., M. Brazauskienė, M. Petrikie- nė, 42 E. Moross rd., ir O. Vil- kienė, 16569 Tracey av. Det- roito Lietuviai, pirkit karo ho- nus per šias moteris. F. M.

LVS 6-TO SKYRIAUS SU-
SIRINKIMAS

šį sekmadienį, Gruodžio 5, nuo 1 val. po pietų, LVS 6-tas skyrius laikys savo susirinki- mą, Dr. J. J. Sims namuose, 2207 Oakman Blvd. (kampas Dexter Blvd.). Susirinkimas bus svarbus, dalyvaukit visi nariai.

Pastaru laiku į LVS skyrių įsirašė keturi nauji nariai.

V. M.

Išviliojo iš Kunigo
\$5,194

Daugeliui Detroito Lietuvių, draugų ir Dirvos korespon- dentui, yra gerai pažystamas Čekoslovakų Kun. Joseph Ja- necek, 82 m, senelis, Nepomu- ceno parapijos klebonas. Pas- tą nuosirdų sėnelį-kunigą per- eitą Balandžio mėnesį atėjęs nepažystamas asmuo, katali- kas Frank Salamun, pasisakė jog turis dviejų žmonių 7 vai- kus, ir nedirbas, bet darbą ga- lijs gauti, esąs welderis, tik neturįs pinigų nusipirkti dar- be reikalingo "sydo", kuris kaštuoja \$8. Klebonas tokią sumą paskolinęs.

Bet už kiek laiko tas pats asmuo atėjęs su užrištais po- vira pirštų, kuriuos sakė pusi- dėsines prie darbo; gydas, ir užvedęs bylą prieš kompaniją, iš kurios tikis gauti keletą tuk- stančių dolarių. Bet dabar jis ne tik šeimos užlaikymui bet ir nuomos užsimokėjimui pin- gių neturįs. Gerasis kunigas ir- vėl paskolino, bet jau gana di- delę sumą.

Po kiek laiko tas žmogus at- ėjo jau visa ranka aprišta ir sakęs jog daktarai jam ranką- pjau, taigi pinigų vėl reikia, ir nemažai. Gerasis kunigas ir vėl duoda. Kuniga jis įti- kina jog visus paskolintus pi- nigus iki cento grąžins, nes gausias užmokėti už ranką; sakė turis didelę apdraudą ir pagalios turi ukį netoli Kala- mazoo, Mich.

Kiek vėliau atėjęs pas gerą- jį kunigą nusiskundžia palai- dojęs savo tėvą ir už laidotu- ves reikalinga mokėti \$375; taipgi mirus jo viena duktė, laidotuvs kaštavė \$182, ir bu- tina reikalingas arklys ir ve- žimas jo farmoje, ir kaip tik gausias iš kompanijos atlygi- nimą už ranką jis kunigo sko- lą grąžinsias. Ir tam reika- lui kunigas skolina.

Bet jo kamendorius, jaunas kunigas, pradėjo abejoti apie to žmogaus teisingumą ir pa- prašė policijos patikrinti da- lyką. Policija štai ką rado: tas aferistas niekur nedirbo ir negyvena su savo žmona; jo žmona ieško divorso, jo ranka visai nebuvo sužeista. Sene- lis kunigas, kuriam išviliojo \$5,194, pasiūto labai apgau- tu ir pareikalavo sukėyti at- duoti teismui. D. R.

VIESA PADEKA ŠIRDIN-
GIEMS DRAUGAMS

Tais mūsų širdingais drau- gais yra šie: pp. Cibulskiai, pp. Juniai, pp. Petrikai, Dr. ir ponis Sims, pp. Šuipiai, poni Douvan, pp. Kasiulioniai, H. Kapturauskas, pp. Ragai, P. Smailienė ir A. Kizis. Širdin- gausi ir mylimiausi draugai yra tie kurie liudnoj valandoj liudi su tavim, o linksmoj va- landoj linksminaisi kartu.

Mums tai buvo la'ai link- ma valanda kada mūsų sunus Kęstutis po septynių mėnesių tarnavimo kariuomenėje apla- nė mus, tai buvo didelė šven- tė mūsų namuose. Jo atsilan- kymo proga, kad padaryti jam ir mums dar linksmesnę va- landą, pasikvietėm paminėtus mūsų geras prietelius, ir ačiū jiems už atėjimą, taipgi už suteiktas gausias dovanas mu- sų brangiam sunui Kęstutiui ir už išreikštus jam geriausius linkėjimus laimingai sugryžti atgal.

Kęstutis praleidęs vieną sa- vaišę su mumis, išvažiavo at- gal tarnybom. Faskutinę di- ną prieš išvažiavimą, pp. Pet- rikai pasikvietė jį į savo puo- šnį namus, pavašino ir pa- linkėjo geriausios laimės ka- riuomenėje, o po tam sugryžt atgal.

Tai dar sykį priimkit nuo mūsų širdingiausią ačiū.

Mr. ir Mrs. Ambrose.

Godfrey Ludlow, smuikini- kas, vartoja savo gerą ausų klausą prie lektuvų motorų, nes jis geriau gali nugirsti mažusį trukumą iš garso.

WATERBURY, CT.

STEBUKLAS! KOMUNISTAI
ISVERTĖ SAVO KAILĮ

Lapkričio 3, Hartford Times tilpo rašinys, "Demokratiškai Amerikos Lietuviai" šaukia visuotinę konferenciją Brook- lyne, Gruodžio 17-19, pasirašęs W. Brazauskas, Bloomfield, ir sako, konferencija šaukiama su parašais atsiųsėjusių pro- fesionalų ir lyderių šios šalies Lietuvių masinių organizaci- jų. Kas tos "masinės organi- zacijos"? Tokių lyderių kaip K. Michelsonas, R. Mizara... Kąžin kodėl nepamiršo Kris- tinos Stanislavaitienės, juk ir ji studijavo kolegijoje kaip sil- kes pekti... Ar ji nėra ar- siųsėjus kaip lyderis tų "ma- sinių organizacijų"?

Konferencijos tikslu sako, gelbėti Amerikai laimėti karą ir viešai paskelbti "penktako- lumnistų kilią" kuri slaptai veikianti Amerikoje Lietuvių kolonijose. Iš to išvada gali- ma padaryti tokia: 1) Jie au- tars Brooklyne raginti Ameri- kų atidaryti antrą frontą; 2) nutars pagelbėti FBI.

Šiaip ar taip, argi jie būtų tokie beširdžiai kad viešai pa- skelbtų vardus tų žmonių ku- rie 1940 metais piketavo Bal- tuosius namus Washington? Žinoma, gal ir jiems patiems pasimiro anų pėdsakai, tai da- tar sumanė būti patriotais, pa- skelbti viešai kas anie tokie buvo. Jiegiu taip tai saugoki- tes, "penktakolumnistai", jums Brooklyne iškels pirtį.

Toliau sako, Pittsburgh'e bu- vos konferencija buvo susau- kta "fašistiškai protaujantių" Lietuvių, tai buvus propagan- dos diena "pro-nazių" buvusio Lietuvos? Gal jie tiki kad Smetonos, štai kaip Brookly- no agentai išgalvojo paskelbti. Bet jie nepasigyrė kad Brook- lyne šaukiama pro-komunisti- ka konferencija. Kodėl jie gė- didsi savo lizdo teisingą vardą naudoti? Kodėl jie pasivadino "demokratiškai Amerikos Lietuviais"? Gal jie tiki kad Amerikos žmonės toki mulkiai kaip tas farmeriuskas W. Bra- zauskas, Bloomfield, kuris ap- gautas pasirašė po tokiu jam prisiūstu rašiniu?

Blaivom akim žiurint, ALT šaukė konferenciją Pittsburgh'e ir pasisakė kas jie. Kodėl komunistai nepasisako kas jie tokie kurie savo konferenciją šaukia? Gal iš jos išeis tik mizernas mitingėlis, be jokios naudos. ALT konferencijoje pasizadėjo parduoti karo bonų už \$300,000; pardavė konfe- rencijoje už \$150,000. Duosis matyt už kiek Brooklyno mi- tingėlyje parduos karo bonų?

Toliau sako, ta jų konferen- cija "nušvies pasauliui" "pro- nazių Lietuvišką spaudą" šio- nė šalyje. Brooklyno mulkeliai turėtų suprasti kad Lietuvių spauda Amerikoje yra gerai ži- noma ji atvira ir, nesislepia po jokiais andarokais, kaip daro komunistų spauda. Ko- munistai išvertė savo kailį, ir gal tuoj turės pakeisti savo spaudos natą. Tulas.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka!)

PROKOPIENĖ Viola (Čapli- kaitė), 46 m., mirė Lapkr. 21, Clevelande, kur buvo ir- gimus.

BURNEIKIS Silvestras, seny- vo amž., iš Scranton, Pa., mirė Lapk. 2, palaidotas 6 d. Palikę žmoną, Marę, sunų Praną, kareivį, ir dukterį Aldoną. (Dulkių k., Vilkijos p. Kauno ap.) Buvo Dirvos skaitytojas.

PETREIKA Stasys, 55 m., už- muštas angliakasykloje lai- ke darbo, Mounsville, W. Va. BARDAUSKAS Pijūšas, 66 m., mirė po sužeidimo kasyklo- je, Mounsville, W. Va.

BILIENĖ Ona, 65 m., mirė 17 Spalių, Baltimore, Md. (Gi- žų par. ir k., Suvalkijos).

BILIAUSKAS Juozas, 69 m., mirė Spalių 31, Milnot Park, Pa. (Panev., ap., Pumpėnų p.). Amerikoje išgyveno 42 metus.

VALINTELIS Antanas, 64 m., mirė Lapk. 8, Chicagoj. (Pa- nev. ap., Vabalninkų par.) Amerikoje išgyveno 39 m.

MICKEVIČIUS Andrius, 68 m., mirė Lapkr. 9, So. Boston, Mass. (Kazokiškių p.) Ame- rikoj išgyveno 35 metus.

JAKAVONIENĖ Malvina, 51 m., mirė Lapk. 9, So. Bos- ton, Mass. (Merkinės par.) Amerikoje išgyveno 30 m.

MICIUNAS Vitalis, 21 m., už- simušė skraidydams orlai- viu, Spalių 29, New Britain, Conn.

KAROSIUTĖ Alma, mirė Lap- kričio 14, Shenandoah, Pa. PASKEVIČIUS Albertas, mirė Lapk. mėn., Shenandoah, Pa.

KRUNKAUSKIENĖ Veronika, mirė Lapkr. mėn., Newark, N. J.

DOWIAT Elena (šarpianskiu- tė), 22 m., mirė Lapkr. 22, Pittsburgh, Pa.

SDANKUS Antanas, 80 metų, mirė Lapkr. 9, Chicagoje. (Raseinių ap.)

MILUTIS Antanas, 61 metų, mirė Lapk. 2, Philadelphia, Pa.

KURSCHNER Izabelė (Mačy- tė), 34 m., mirė Lapkr. 4, Brooklyn, N. Y.

LAUKAITIS Sofija, 47 metų, mirė Lap. 3, Brooklyn, N.Y.

BERNOTAS Martinas, 53 m., mirė Lap. 3, Brooklyn, N.Y.

RUKSTELIS Aleksandras, 70 metų, mirė Lapk. 6, Brook- lyn, N. Y.

SUGENT Liudvika (Sturonai- tė), pusamžė, mirė Lapkr. 12, Chicagoj. (Tauragės ap.) Amerikoje išgyveno 30 m.

BAGDONAS Kazys, 70 metų, mirė Lapkr. 7, Waukegan, Ill. Amerikoje išgyveno 40 metų.

JURKONIS Povilas, mirė Lap- kričio 18, Springfield, Ill.

ČUKAUSKAS Antanas, mirė Spalių 19, Old Forge, Pa.

STRIJAUSKAS Stasys, mirė Spalių 14, Simpson, Pa.

LIUTKEVIČIUS Juozas, mirė Spalių 27, Waterbury, Conn.

NORKUS Jonas, mirė Spalių 29, McKees Rocks, Pa.

ATKOCAITIENĖ Agota, mirė Spalių 29, Westfield, Mass.

JANKAUSKIENĖ Agota, mi- rė Spalių 22, Sugar Notch, Pa.

STANIUKYNAS Mykolas, 42 m., mirė Lapk. 6, Edwards- ville, Pa.

PETRAUSKIENĖ Margarieta, mirė Lapkr. 4, Hanover, Pa.

ZOKAS Antanas, mirė Lapk. 2, Wilkes-Barre, Pa.

JASONIENĖ Elzbieta, mirė 4 Lapk., Wilkes-Barre, Pa.

SODEIKIENĖ Marė (Saugu- naitė), pusamžė, mirė Lapk. 12, Chicagoj. (Ukmergės ap. Balninkų par.) Amerikoje iš- gyveno 40 metų.

KISKUNIENĖ Elzbieta (Ru- zaitė), pusamžė, mirė Lapk. 13, Chicagoj. (Panev. aps., Uptės par., Stulkiškių k.) Amerikoje išgyveno 35 m.

DAYTON, OHIO

SKAITYTOJAI GAUS 1944
KALENDORIŲ

Kaip kitais metais ir šymet Dirvos skaitytojai gaus puikų sieninį 1944 metų kalendorių, per Dirvos atstovą J. A. Urbo- ną, užsimokant prenumeratą \$2.00 už 1944 metus.

SUSIRGO mūsų tautietis Petras Venys. Ligonis gydo- si Good Samaritan ligoninėje. Jisai yra pažystamas Akrono Lietuviams taipgi ir nekuriems Clevelandiečiams.

Linkėtina šiam geram Lietu- viui greitai ir laimingai pa- sveikti. D. Rep.

DEGTINĖS GATA-
VOS YRA 412 MILI-
JONŲ GALIONŲ

Pastaromis dienomis prave- stas Kongreso ir Teisingumo Departamento tyrinėjimas deg- tinės trukumo davė tokias pa- sekmes. Šių metų Spalių 31 d. degtinės vartoklos turėjo savo sandėliuose 421,620,148 galio- nus degtinės. Ar yra kiek už- slėptos degtinės, laikomos at- čiai, tyrinėtojai dar negavo patirti.

1942 metais Spalių mėnesį degtinės turėta 507,230,125 galionai.

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.

Kambariai pašarvėjimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.

OFISO TELEFONAS: Main 1778.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreip- kitės į mane, gausit pigią kainą. Taipgi gausit patarnaviną įvai- riuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpildy- mas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Naujoje Vietoje

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Šermentis kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujoj, moderniajai įrengtoji nuosavioji vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę Pažinę —
Jungo Nevilksim!

“Lietuviški Pulkai”

Tai Rusų Kariuomenė su Vogtu Lietuvišku Pavadinimu, Susideda iš Įvairių Atmatų, Laikoma Lietuvos Užgrobimo Pateisinimui

(Iš Nepriklausoma Lietuva)

Bolševikų spaudoje dažnai skaitome apie “Lietuviškus pulkus” Sovietų Rusijoje. Tie pulkai, jei tikėti Maskvos propagandistams, yra begaliniai narsūs: jie eše eda Vokiečius ir daug nazių kaip nieką. Marcinkevičius ir kiti rašytojai Maskvos tarnyboje apie Lietuviškų pulkų narsumą yra prirašę eiles vaizdų, apysakų ir “žvartų šventųjų”.

Kaip ištikrųjų yra su tais “Lietuviškais pulkais” Rusijoje? Ar yra tokie pulkai? Ar jie Lietuviški? Ar jie yra tokie narsūs kaip “žvartų šventųjų” autoriai apie juos kalba?

Reikalas štai toks. “Lietuviški” pulkai Rusijoje yra. Tie pulkai kaujasi fronte. Tų pulkų narsumas ar bailumas, turbūt, nėra nei didesnis nei mažesnis kaip kitų Rusijos pulkų narsumas ar bailumas. Bet “Lietuviški” pulkai Rusijoje yra NE-Lietuviški. Lietuvių juose yra tik tiek kiek jų budavo prie caro taip vadina: “Litovskij Polk”. Lietuviška divizija Rusija yra tik MILŽINIŠKA ŽELIGOVSKIJA.

Iš Lietuvos į Rusiją pasitraukė labai mažai kareivių. Vokiečių-Rusų karas užklupo Maskvoje apie 300 Lietuvių karininkų, bet ne kariuomenės priešakyje, o specialiniuose kursuose, kur Lietuviai karininkai buvo mokomi sovietiško mušto. Tų užkluptųjų karininkų skaičiui buvo kokie šeši generolai (Karvelis, Vitkauskas ir kiti), keliolika pulkininkų ir kiti žemesnio čino karininkai. Už tų karininkų nugaros NERA LIETUVIŠKŲ KAREIVIŲ. Labai mažos “tarybinės Lietuvos” kariuomenės dalelės spėjo pasprukti, ar gal labai mažos dalelės ir tenorėjo pasprukti, į Rusiją, kada Vokiečiai užpuolė Lietuvą. Todel Rusijoje Lietuvių karių yra labai mažai.

Bet “Lietuviška divizija” yra. Ji yra ir ji yra baisiai reklamuojama. Bet toje divizijoje Lietuvių yra mažiau negu želigovskio armijoje buvo Vilniečių. Kaip atsimename, želigovskis patraukė į Vilnių 1920 metais su dviem divizijom Lenkų kariuomenės. Tada želigovskis skelbė pasauliui kad jo divizijos sudarėdamos iš Vilniečių, kurie einą išvaduoti savo kraštą. Jo divizijoje ištisus buvo Vilniečių, bet jų tarpe buvo nemažai Lenkų ir iš Lenkijos gilumos.

Nun “Lietuviškoj divizijoje” Rusijoje Lietuvių yra visai mažai, o visa ta divizija yra sulopota iš įvairiausių žmonių, kurie dažnai su Lietuva neturi nieko bendra. “Lietuviškas” vardas tai divizijai yra duotas tam kad vėliau Rusai galėtų pridengti “Lietuvišką” vardą savo želigovskijadą į visą Lietuvą.

Jei Rusai prieš prie Lietuvos, kas karo eigoje gali atsitikti, tada “Lietuviška” divizija pasitarnaus Rusijai kaip Lietuvos okupavimo įrankis, o Maskva ir jos propagandistai šauks kad “Lietuviai išvadavo savo tėvynę”.

Tu “Lietuvių” tėvynė gal yra Leningradas, Maskva, Uzbekų kraštas ar ir tolimoji Mongolija, bet propagandos žvilgsniu visai nesvarbu kas yra “Lietuviškoj” divizijoje, bi tik ta divizija turi Lietuvišką vardą ir klauso Maskvos.

“Lietuviška” divizija Rusijoje yra taip sudaryta kad joje Lietuviški norai, pažiūros, viltys ir siekimai negali pasireikšti. Tai nėra Lietuviška kariuomenė, bet tai yra Rusiška kariuomenė su VOGTU LIETUVIŠKU VARDU.

Pasakos apie “Lietuviškų” pulkų narsumą, Marcinkevičiaus ir kitų panašių plepių “puikus aprašymai” yra daromi svetui apgauti. Ir, ištikrųjų, iš kur bolševikai galėjo imti tiek “narsių” Lietuvių kad sudarius vieną kariuomenės diviziją? Jei surankioti visus Lietuvius po plačią Rusiją, kurie ten gyvena nuo senų laikų, gal ir gautysi keli tukstančiai karui tinkamų vyrų, bet su Lietuva tie Lietuviai mažai ką beturi bendro, o tų Lietuvių jaunimas dažniausia ir Lietuviškai nemoka. Todel Lietuvių toje “Lietuviškoj” divizijoje yra komžiausia. Bet propagandai viskas gali būti naudinga.

Bolševikai dažnai plepa apie “šešius Lietuviškus generolus”, bet propagandistai užtyli kad tie generolai atsідurė Rusijoje ne su kariuomene, bet karo buvo užklupti kursuose Maskvoje. Tų generolų skaičiuije ypatingą vietą užima Generolas Žemaitis, vos-vos Lietuviškai kalbantis žmogus, kurs iš jaunystės dienų gyveno Rusijoje ir tik po pereinio karo buvo atvykęs į Lietuvą vadovauti raudonarmiečiams. Po Lietuvių-bolševikų karo galo Žemaitis (ar tai tikra jo pavardė, abejojama) pasitraukė į Rusiją, kur tarnavo raudonoj armijoje. Jį paskyrus rusosietintos Lietuvos kariuomenės vadu, tas “žemaitis” negalėdavo susikalbėti su Lietuviais karininkais ir su juo tekdavo aiškintis Rusiškai. Bet nėra abejonės kad žemaitis yra Lietuviškos kilmės ir gal but savo jaunystės dienoje yra su tėvais kalbėjęs Lietuviškai. Dabar jis gal jau ir geriau yra pramokęs savo tėvų kalbos.

Tai ve kaip atrodo tie “Lietuviški” pulkai, del kurių Rusiški propagandistai virkina bolševikuojančias bobutes čia Amerikoje.

Lietuviški, Latviški, Estų, Lenkų ir kitokie “tautiški pulkai” Rusijos armijoje yra didžiulis blofas ir milžiniška atėities želigovskijada. Po priedanga tų “tautiškų” pulkų Rusiški imperialistai eis “vaduoti” į savo vergiją mažųjų tautų, o pasauliui skelbs kad tos tautos pačios “vaduojasi”.

Maršalas Badoglio su U. S. Laikraštininkais

Italijos premjeras Maršalas Badoglio parodoma kalbą su Amerikos kariškais laikraštininkais, apie artimą Italijos ateitį. Jis sako rezignuosias iš valdžios kaip tik Roma bus išlaisvinta, pavesdamas kitiems sudaryti valdžią.

LENKAI SAKO PASIPRIEŠINS BOLŠEVIKAMS JEI ATEIS OKUPUOTI

Sovietų armijoms slenkant artyn Lenkijos sienos, Lenkai jau dabar pasirūpino paskelbti kad Rusų armija privalo ineiti į Lenkiją kaip Alijantė ir drauginga, o ne kaip Lenkijos užkariautoja. Jeigu bolševikai eis į Lenkiją užkariavimo tikslu, Lenkai pasiryžę visomis savo išgalėmis pasipriešinti.

Lenkai pasiryžę priešintis raudonajai armijai, jeigu Sovietai neatsteigs diplomatinį santykių su Lenkų vyriausybe in exile Londone, pranešimas sako.

Nežiurint nesena padaryto Sovietų ambasadoriaus Umanskio iš Meksikos pareiškimo kad Sovietai laiko savo sienomis tas kurias Stalinas su Hitleriu nustatė 1939 metais, Lenkai pripažysta teisėtai tiktai 1921 metais su Rusija sutartimi nustatytą sieną.

Lenkai sako, pozicija kokios Rusai laikysis užimdami Lenkiją, Vokiečius išveję, bus tai išbandymas Maskvoje padarytos keturių didžiųjų valstybių deklaracijos, kad užkariaujančios įegos inėjusios į kitų žemes nebus naudojamos privertimui tų šalių žmones priimti užkariautojų valdžią.

Galime tikėtis kad to prisilaikys Kinija, Anglija ir Amerika, bet del Rusijos visai abejoja, ir ta barbariška valstybė pati skelbia jog nori pasivergti tas šalis į kurias raudonosios armijos ineis.

Jeigu Maskva atsisakys atnaujinti santykius su Lenkų vyriausybe in exile, Lenkai bijo kad Sovietai per Lenkų komitetą įsteigtą Maskvoje griebis pavergti Lenkiją ir užėmę vėl trems Lenkus patriotus veikėjus į Rusiją, kaip darė 1939-1940 metais.

Tas pats likimas laukia Estijos, Latvijos ir Lietuvos — ir tas šalis bolševikai savinai ir jose stengsis įvesti komunistinį terorą.

Kiek iš Amerikos vyriausybės pusės matosi, Lenkijos ir Lietuvos bei kitų Sovietų savinamųjų šalių sienų klausimas bus sprendžiamas karui pasibaigus.

Su tuo mes galim sutikti, tačiau kartu privalome reikalausti kad Amerika rupintųsi išanksto uždrausti bolševikams inėjus į tas šalis šeiminkauti jose kaip savo namie. Tas šeiminkavimas yra žinomas ir bausis: areštavimai, žudymas, deportavimas likusių tų šalių žmonių, jų visiškam išnaikinimui, kad galėtų patys laisvai įsiviešpatauti jose.

1943 Metas - Jubilejinis Metas - - Lietuvos Laisvinimo Metas!

SUAUKAVO \$25;
MOKES PO \$1 1944
METAIS

Motiejus Vilkišius, iš Lawrence, Mass., savo laiške Dirvui rašo papeikdamas tuos Lietuvius kurie atvykę Amerikon kaip pabėgėliai, čia savo nesvarų, nedorą darbą varo prieš prakilnius tautos darbuotojus.

Toliau jis rašo:
Brangūs Lietuviai, pameskite vaikiškas kalbas, stokime kaip vienas petis į petį. Pirmausia, aukokime kiek kas išgalime, apsidėkim mėnesiniais mokesčiais Lietuvos vadavimui.

Aš prižadų kas mėnesį 1944 metais mokėti po vieną dolerį, o šiadien pasiūniu money order'ą vertės \$15, Lietuvos Vadavimui.

Stokim visi vieningai, dirbim už atvadavimą savo senosios tėvynės Lietuvos ir išlaisvinimą savo brolių. Mes turim didelį darbą prieš save.

Lai buna paniekintas tas kuris ardo mūsų vienybę.

Mano \$15 auką padalinkit sekančiais:

\$10 Lietuvos Atstovybei p. Balučiai Londone, vardan Lietuvos Prezidento A. Smetonos. Aš noriu parodyti kad mes mylim ir gerbiame savo vadą ir senosius veikėjus.

Kitus \$5 aukoju Lietuvos karo nukentėjusiems.

Aš pirmiau esu aukavęs \$10 knygai “Timeless Lithuania”, taigi šymet išviso jau aukavau per LVS \$25. Lai visi taip atlieka savo pareigą. Aš dar priklausau ir aukoju Bostono Lietuvai Remti Draugijoje.

Taipgi man rupi kad knyga išeitų kuogreičiausia, laikas būtų ją pasiųsti mūsų Amerikos valdininkams.

Su pagarba
Motiejus Vilkišius.

“ŠIMTERIOPAI”
ATLYGINA

Katalikams įkalbama kad mielaširdinga auka šimteriopai sugryžta. Bostono katalikiškas Darbininkas, tokiu būdu, Lietuvai Vaduoti Sąjungai jau “šimteriopina” už paskyrimą \$200 aukos Čarneckienės kelionei į Ameriką iš šalto Sibiro, išvadinant Sąjungą “tautininkų-smetonininkų” ir lyg bardamas už paskyrimą tik 25-tos dalies reikalingų lėšų, paliekant patiems katalikams sukelti \$4,800 trukumą. Ši trukumą Kunigų Vienybė ir Katalikų Federacija jau sudėjo.

LVS aukojų kiek jos ištekliai leido. Jos auka, nežiurint kuklumo, daro jai garbės, ypatingai prisimenant kad katalikų srovės organizacijos (nei Amerikos Lietuvių Taryba) nėra davusios dar nei cento ne mažiau svarbiame reikalui, butent, palaikymui Lietuvos Atstovybės Londone ir turi baigti mokėti už knygos “Timeless Lithuania” spaudą.

Ne tautininkai (kurie visai ne “smetonininkai”) veikia principu “mes tik savuosius remiame” (kaip Darbininkas prikiša) bet kai kurie mūsų katalikų tariami vadai.

Lėktuvų yra 12 Pa-
grindinių Rusių

Kariški lėktuvai dalinasi į dvylika pagrindinių sričių, jų kiekviena skirta tam tikram ypatingam darbui. Lėktuvai yra pradiniai mokomieji, pagrindiniai mokomieji, pažingusių lakunų mokomieji; žvalgymui lėktuvai, žemės atakavimui, vidutiniai ir sunkieji bombardierai, transportiniai, torpediniai, narai-dive bombardierai ir patroliniai bombardierai.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGOS
CENTRO ŽINIOS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Aukos Knygai ir LVS
Darbams

Motiejus Vilkišius
Lawrence, Mass. \$15.00
Ben Dovidavičius
Cleveland, LVS 2.00
Londono Atstovybei 5.00
Kun. C. A. Petreikis,
Karo kapelionas,
iš ligoninės New Yorke,
knygai 5.00
C. J. Martin (knygai)
Detroit, Mich. 5.00

KAS DAUGIAN?

Gerbiame! Jusų aukos ir parama labai reikalinga Lietuvos Vaduoti Sąjungos tolesniems darbams vykdyti.

LVS prieš Kalėdas nori pasiųsti Londono Atstovybei kitus \$500, todėl katrie tik norit prisidėti prie šios sumos sudarymo, skubėkit siųsti savo auką — ir siųskit šiadien, dabar.

Aukos siunčiamos per LVS Lietuvos nuo karo nukentėjusių šelpimui perduodamos į Lietuvių Tautinį Šelpimo Fondą (Lithuanian National Relief Fund). Tas fondas yra tam tikslui užregistruotas Washington.

Aukas Lietuvai Vaduoti Sąjungai lengva prisiųsti:

Įdekit į voką savo laišką, parašytą kam auką siunčiat, prisiųskit prie jo savo auką, popieriniais pinigais arba čeku.

kiu ar money orderiu, ir adresuokit:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio

\$300 Londono Atstovybei

Neseniai buvo pranešta kad Dr. J. Jonikaitis, Detroite, surinko Lietuvos Atstovybei Londone \$245. Dabar galiu pranešti kad Doktoras tą sumą sudarė iki \$300 ir pereitą savaitę pinigų pasiuntė p. Balučiai.

Tuos \$300 sudėjo sekančiais:
Dr. J. Jonikaitis \$110.00
J. Tamošius 110.00
F. Kazlauskas 25.00
Dr. J. J. Sims 10.00
J. Laukionis 10.00
A. Kizis 10.00
Dr. A. Andrews 10.00
J. Ambrose 5.00
Viso \$300.00

Detroito Skyrius Auka

Pastaru laiku į Detroito L. V. S. 6-tą skyrių įsirašė šie nariai:

Jonas Valukas ir Elzbieta Valukienė, iš Van Dyke, Mich.
Detroitiečiai: Pranas Karpšis, Stasys Karpšis ir Kazys Povilaika.

6-to skyriaus susirinkimas bus laikomas Dr. J. J. Sims namuose 2202 Oakman Blvd., šį sekmadienį, Gruodžio 5, nuo 1 val. po pietų.

PADARYK NEPRIKLAUSOMYBĖS
25 METŲ SUKAKTIES ATMINČIAI
AUKĄ

Kurie jau esat aukavę Lietuvai Vaduoti Sąjungai anksčiau kelis dolarius, dabar pasirvžkit baigti sudaryti \$25.00 sumą. Kurie aukojot didesnes sumas, būtinai padarykit sau atmintinę auką LVS, dabar — pridėdami dar kelis ar keliolika dolarių.

Siųskit savo auką dalimis — po penkinę dabar, ir iki Vasario 16. 1944 metų, jei anksčiau negalit, suaukokit savo \$25.00 sumą. Tai bus jūsų graži atmintis šiam Istoriskam Metui.

Kad Lietuva vėl būtų Laisva ir Nepriklausoma,

L. V. S. Centro Valdyba

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Auką siunčiant iškirpkit ir išpildykite šį kuponą:

LIETUVOS REIKALAMS AUKA

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas
LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu auką: \$..... Lietuvos Atstovybei Londone
\$..... Knygai “Timeless Lithuania”
\$..... Lietuvos Karo Nukentėjusiems
\$..... L.V.S. nario mokesčiui
Viso: \$.....

Vardas ir Pavardė.....
Adresas.....
Miestas..... Valst.....

ŠI KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŪSKIT LVS. CENTRUI

Aukas ir prenumeratas knygai siųskit adresu:
LVS Centras 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

DR. OWEN J. C. NOREM'O

U. S. A. Ministerio Lietuvai

LIETUVOS ISTORIJA

TIMELESS LITHUANIA

KNYGA IŠEIS ANGLIŠKOJE KALBOJE
300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

DR. NOREM'ui BUVO LEMTA SAVO AKIM MATYTI IR ĮVERTINTI SMUGIAI, SUDUOTI LIETUVAI 1938—1940 METAIS. Mums yra brangintinos tos jo, kaip pašaliečio, bešališko ludytojo, kritingos pastabos. Autorius savo knygoje iškelia aiškštėn naujų faktų, dar nežinotų viešumai.

SIŪSKIT SAVO AUKĄ ŠIADIEN

Kas duos \$5.00 ar daugiau gaus vieną knygą

Aukos priimamos nuo \$1 ir aukščiau. Davusieji \$5.00 ar daugiau gaus knygą. Aukotojų vardai tilps knygoje.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

Pažvelgus Atgal

Trumpa Peržvalga Bendro Lietuvių Judėjimo nuo 1900 iki 1940 Metų

Lietuvių veikimas buvo pasakojamas tris kryptis: pirma — kunigija su tikyba ir Romos valstybe nepaisė tautinės Lietuvos; antra — karštagalviai, musų jaunėji, pasiekę Rusų gimnazijos duris ir apsilvę skirtingu rubu nuo savo kaimiečio brolio šalinio. Trečia kryptis tai rimtesniojo kaimo jaunimo, kuris perėjęs gimnazijas pasiekė universitetų rumus, taip vadinami akademikai.

Čia apibūdinsiu tą trečiąją grupę, iš kurios mes gavome atgimusių tautos veikėjų ir vadus, kaip tai Dr. Vincas Kudirka, Dr. Jona Basanavičius, Petras Vileišis, Antanas Smetona, kunigus Joną Žilų, A. Jakštą, Tumą, Maironį ir jau šimtus kitų.

Nesiskverbdami dar į gilumas, pasilikdami faktų ir idėjų paviršiuje, greitomis meskime žvilgsnį į musų tautos skurdą po svetima Rusų spauda, Aušros laikų kilimą iš tamsybės, moksleivius ir jų raštus ir patyrimus. Mes nuo jų gauname žinias kad musų tauta, buvęs garsi praeityje, yra laikinai paversta svetimu, kad ji yra verta ir turi būti prikelta iš miego; žmonijai turi būti įrodyta kad Lietuvių tauta lošė svarbią rolę tautų tarpe Europoje.

Tas viskas laipsniškai vykdyta tų rimtųjų tautinių vadų ir ateita prie Lietuvių tautos išbudimo.

20-to amžiaus eigoje ji pastojė vėl nepriklausoma valstybe su demokratine valdymosi tvarka. Po sunkių visokių persekiojimų, iš nieko pradėjus, per 22 metus sukurė ne tik gimnazijas bet ir aukštųjų mokslių židinius, universitetą ir kitas aukštąsias mokyklas, iš kurių išėjo tūkstančiai mūsų jaunimo su žinia savo tautinės vertės.

Ką jie nuveikė? Tai jau atities klausimas. Bet musų tiek jau laimėta kad musų istorija iš dulkų iškelta į šviesą visiems matyti, ir atidengta daugiau praeities davinų kurie buvo pirmiau nežinomi musų kaimiečiui. Lietuvoje visi jau moka rašyti ir skaityti savo kalboje.

Šitas viskas laimėta ir taip trumų laikotarpiu, neturint nei 25 metų ilgio. Mes kurie buvim gyvųjų tarpe 1950 metais pamatyti Lietuvių tautos mokslo vyrus, ir iš jų tarpo pasirodys pasaulinių genijų. Tai yra mano spėjimas.

MUSŲ KLAIDOS

Antras musų jaunimo laipsnis taip pat verčia čia trumpai paminėti.

Lietuvių tauta buvo paversta per virš šimtą metų; jos spauda, mokykla buvo uždrausta, žmonės buvo tetaisai; jeigu kas galėjo kalbėti tai tik tas kuris buvo užsilikęs su privilegija ir galėjo dasiekti mokslo.

Baigiant pereitą šimtmetį, rašyti ir skaityti mokėjo tik 10 nuošimtis Lietuvių; 1925 metais — pusė jau mokėjo rašyti ir skaityti, o 1940 metais — 85 nuoš. visų Lietuvių po visą pasaulį gyvenančių.

Pirmiausia buvo tik tie kurie mokėjo iš maldaknygės paskaityti. Antroji musų jauni-

mo dalis 20-to amžiaus pradžioje, iš Rusų pradinės mokyklos dalis pasiekė gimnaziją, nes tėvai manė juos matyti kunigais, bet jų mažą dalį seminariją tepasiekė.

Kurie atsisakė eiti į kunigus tėvai tuos pastumė nuo savęs, visokiam gyvenimui. Vieni pastojė raštininkais, antri taip sau be jokio užsiėmimo liko, o kiti patys vargais-negalais siekė mokslo toliau. Dalis jų į Ameriką atvažiavo ir čia po tulo laiko nekurię pasiekė savo užsibrėžto tikslo — baigė įvairius mokslus, įgijo profesijas.

Dalis tų kurie nedasiekė mokslo, tapo musų tautai žalinę, su tam tikra išimtimi.

Rusų revoliucijos metu 1905 metais jie išgirdo apie Maską ir apie izmus, na o izmai nėra jokia nauda nei vienai tautai, nes juose nėra tobulų žmogui mokslų, bet atbulai. Gailla tų kurie tuomet įsivėlė į revoliucijos sukurį, jų daug buvo Lietuvoje, kiti Sibiro šaltuose plotuose, o likusieji pavirto musų tautos išgamomis.

Kodel jie taip o ne geriau atsineša į Lietuvių tautos reikalus? Atsakymas trumpas ir aiškus. Jie pabuvę metų porą ar tris gimnazijoje, panešioję apsiausta su žibanciais guzikais, pamane kad jie jau skirtingi nuo savo brolių namie ir visų kaimynų. Mokslo daug jie neįgijo, bet gavo jau akstiną kad nereikia su savo broliu kaimiečiu susidėti, nes jis yra bemokslis. Ten gavo ir draudžiamos literatūros, kuri buvo Marksistinė arba nihilistinė. Vieni ir antri tie raštai neapikantą skiepijo, skatino į žmogūdišką palinkimą. Po šių pažinimo jis neturėjo traukimo kitokiai literatūra studijuoti, patliau gyvenimą pažinti.

Neginčijamas dėsniis yra tai koks žmogus toki ir jo veiksmas. Trumparegis mato išganyką Markse. Apsiejimai yra antra žmogaus prigimtis.

Musų tautinis lobis gautas patyrimo keliu iš musų prano-kėjų yra didelis. Jo nesunaikins kvilingai nei jokie istai kurie paeina iš tos antros grupės, kurie liko savo tautos išgamomis.

Sveiko proto galioje žmogus turi savo žinioje spendimą ne vien apie dabartį, bet net ir ateitį. Tie gi išsigimėliai visą laiką dirbo ir dirba prieš geriausius tautos interesus.

"KODEL MES NENORIM AUTONOMIJOS"

"Tautininkai turi įsisteigę 'autonomijos fondą' ir rinkdami jį tą fondą aukas tikisi veikla labai svarbų darbą. Jie mano išgauti Lietuvos autonomiją visokiomis petijomis ir garsinimu Lietuvos vardo

svetimitaučių spaudoje.

"Klerikalai tikisi kad autonomija Lietuvai išgaus tautiskų darbų specialistas Gabrys. Jie jam ir aukų tuo tikslu siunčia."

Šitie "perlai" yra parašyti mums gerai žinomo S. Michelsono, socialistų laikraščio Kovos nr. 42, Spalių 15, 1915 m. Tas žmogelis dviejų špaltų straipsnyje išperio kailį Lietuvams už mėginimą siekti tautai nepriklausomybės.

Kitas Marksistas beveik tuo pačiu laiku surinka Naujienos "Lietuvai nei cento!"

Kada jau Lietuva buvo laisva ir nepriklausoma, tų savė žodžių jie ėmė gėdytis, bet negali atsaukti, nes tas kas patenka į spaudą lieka faktas.

Atsiskleidus viršminėtą Kovos numerį randi ten visus musų ligonius ir dvasios ubagus, nes telpa jų paveikslai, jų straipsniai, jų visa išmintis.

Bet Lietuva buvo nepriklausoma per 22 metus. Po šio karo ji vėl bus laisva ir nepriklausoma, apsilvylimui tų kurie dar ir dabar jai vergystės įeško.

Kvilingai tautoje yra gyvulis kuris gyvybinio instinkto valdomas, nerodo jokios pažangos nei didesnio sugebėjimo.

Bitelė kaip dirbo prieš tūkstančius metų korus ir medų taip ir šiandien tebedirba, neįnešdama į savo darbą jokių įvairumų, pagerinimų. Kur nėra proto nėra ir pažangos.

Taigi ir musų visi Marksistai ir nihilistai visą laiką į musų tautą nieko gero neįneša, bet tą maldaknygių kaimietį suvedžiojo taip kad čia Amerikoje turi gana sau pasekėjų ir juos išnaudoja.

Lietuvoje jie pasikvietė Staliną ir paverė Lietuvą, kaip tik progą gavo.

Kunigai ir Laisvamaniai

Dalis musų kunigų yra tos pačios rusišios išminties kaip ir tie kvilingai, kurie pasilikio siaurai vienpusiškai.

Seminarija Lietuvos istoriją nedėsto, o Rusų gimnazija, kur jie gavo keturių-penkių klasių apmokymą, davė jiems supratimą tik rusizmo.

Musų laisvamaniai irgi nieko naujo į tautos lobį neįneša, bet pagiežos pasėjo gana daug vienus Lietuvos su kitais kiršinant, kiek tik galime atsiminti pažvelgę atgal.

Tie visi musų praeities darbai yra padarę daug žalos musų tautos atečiai, ir musų antroji gentkartė taip nuauklėta kad nenori su mumis veikti.

Musų jaunimas čia yra mokslius pasiekęs laisvose mokyklose, apsiskaitęs gerų pasaulinių raštų, gerai orientuojasi. Tarp jo ir tarp musų ateivių pasidarė praraja kuri juos atskiria nuo musų, daugiausia dėl musų pačių kaltės.

Ši mano raštą galima kritikuoti jeigu jis yra ne faktų šviesoje patiekias.

Jonas J. Nienius.

Sušaudyta 16 Italų už Vieną Vokietį Kareivį

Vaidas Italijoje, prie naujai supiltų kapų 16 Italijos žmonių, kuriuos Vokietiai sušaudė už nužudymą vieno nazio kareivio. Sulyg pranešimų iš Italijos, tokių atsitikimų ten pasikartoja nuolat kiekvienoje šalies dalyje kur Vokietiai dar tebevaldo.

Posėdis su Stalinu Prasidėjo?

KALBOS APIE TAIKĄ

Kartu su gandaiis kad Prezidentas Roosevelt jau išvykęs į konferenciją su Churchill ir Stalinu, eina gandai ir kad Vokietijai daro bandymus užvesti su Alijantais taikos derybas.

Ar tų trijų didžiųjų Alijantų vadų pasimatymas įvyksta ar tuoj įvyks, paaiškės greičiausia tik kai Prez. Roosevelt sugrįš. Tas pasimatymas surengtas, ar bus surengtas, visai siaipai, ypač kad Stalinas niekam nepasitiki. Jis bijo kad į Maskvą sugrįžęs nerastų kito diktatoriaus, o pats neatsidurtų kalėjime, tai jeigu jis į konferenciją ir vyks, niekas nei Maskvoje nežinos apie jo išvykimą kur nors, iki jis pargrįžęs nepasiekels.

Apie šią konferenciją, kurioje sako gali dalyvauti ir Kinijos Prezidentas Kai Šek, eina įvairių spėjimų.

Greta kalbų apie tą aukštųjų vadų pasimatymą eina žinios apie Vokiečių pastangas įstirti kokios yra galimybės baigti karui.

Pranešimai iš Šveicarijos sako jog tulas aukštąs Vokietijos valdžios narys lankėsi pas popiežių Vatikane taikos klausimu. Tikrinama jog popiežius pasiėmė tarpininkauti Vokietijai su Alijantais.

Vienu tokių taikos apaštaliu minimas Von Papien, Hitlerio ištikimas pasiuntinys tokiems reikalams.

Popiežių esą lanke į Amerikos bei Anglijos diplomatiniai atstovai.

Amerikos Sekretorius Hull tačiau persergsti jog kalbos apie taiką kenksmingos ir tik tramdo-karo vedimui.

Iš Londono pranešimai tikrina kad Roosevelt ir Churchillio pasimatyme su Stalinu jiedu pastatys Stalinui reikalingą leisti naudotis Sibiro įrengimui reikalingų punktų kariavimui prieš Japoniją.

Gavimas bazių Sibire Vladivostoko apeliokėse priartintų Alijantų bombardierams Japoniją per 600 mylių, taip kad Japonams kariavimas būtų prazu-tingas.

Šiame mitinga sako bus nustatyta galutinai planai ir paskirta laikas Vokietijos nugalėjimui. Tuo sako ir Stalinas pasitenkinęs.

Jeigu neištiks su Vokietija ko nors staigaus ir netikėto taikos atžvilgiu, kaip atsitiko su Italija, yra galimybės kad Vokietijos užpuolimas iš vakarų fronto gali prasidėti apie Kovo mėnesį 1944 metais, dalykų tėmytojais tikrina.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

IŠ ŠELPIMO KONFERENCIJOS

ATLANTIC CITY, N. J. — United Nations Relief ir Rehabilitation konferencijoje, be kitų dalykų, iškelta klausimai tokie kaip nugalėjimas ir nu-baudimas Vokietijos iki to kad ji liktų tik maža valstybėlė, ir išreikalaus kad Vokietijai atlygintų visoms nuo jų nukentėjusioms šalims visus nuostolius. Pačiai Vokietijai nepalikti nieko kaip tik tiek kad ji tik galėtų išmisti iš to ką turės savo ribose.

Konferencija taip pat kalba apie susitarimą kad Europos šalių žmonėms būtų leista persikelti iš vienos į kitą šalį, kur katrie geriau mėgs gyventi: ar Lenkui pereiti gyventi į Prancūziją, ar Italijos žydai persikelti į Holandiją, jeigu jam ten patiks; ar Vokietijai socialdemokratui išva-žiuoti gyventi Anglijoje.

Randasi tokių kuriems niekad nėra gerai savo šalyje, jie gal norės kilnotis iš vienos šalies į kitą, tačiau dauguma karo paliestų žmonių reikalauja kad tas United Nations Šelpimo ir Atstatymo komitetas duotų jiems pagalbos greičiausia sugrįžti į tą liudėlį kuriam jie gimė, augo, gyveno — į savo tikrąją tėvynę.

KRIZE PRANCUZIJOJE DEL MARŠALO PETAIN

Iš Stockholmo praneša apie didėjančią krizę Prancūzijoje. Radio ir Vichy spauda skleidžia gandus apie Maršalo Petain svieiktą, matomai paruošimui visuomenės ramiai su-tikti žinią apie jo staigią mirtį ar pasitraukimą iš politiško gyvenimo. Petain yra virš 80 metų amžiaus.

Vokietijai dar vis nedrysta jo atsikratyti nelegaliai, nes jis turi didelį prijautimą miniose. Jeigu Petain pasitrauktų iš Prancūzijos valdžios vadovybės, bijoma ar premjeras Laval, kuris nuolatinkai dirba Hitleriui, pajiegs išlaikyti šalyje tvarką; ir Prancūzijoje prireiktų įvesti karo stovis, o tas reiktų kad Prancūzijoje turėtų būti pastatyta bent milijonas Gestapo ir kariuomenės, kurios Vokiečiams dabar kaip tik trūksta.

Prancūzai darbininkai taip pat kaip ir kitų okupuotų šalių darbininkai atsako kooperuoti ir Vokiečiams dirbti.

●AFGANISTANAS, tauta iš 10 milijonų žmonių, neturi geležinkelio. Afganistanas yra Azijoje, greta Indijos.

APIE TUOS MEŠKIŠKUS ŽYGIUS

Noriu ir aš pridėti savo žodį prie Lietuvių-Lenkų bendradarbiavimo klausimo, kuris buvo iškilęs anksčiau ir kuomet buvo įrodinėjama kad mes privalome pataikauti Lenkamis iki to jog neturime kelti Vilniaus klausimo.

Štai aš paimu pavyzdį iš L. Ž., ką Gabaliauskas parašė Lietuvos 16:

"Pagaliau, ką reiktų Lietuvams kad ir laimingiausias Vilniaus klausimo išsprendimas, jeigu pati Lietuva atsi-lurtų svetimoje vergijoje. Pa-prasčiausia logika sako kad mums pirmiausia reikia daryti žygių išgelbėti pačią Lietuvą, o tik tada eiti prie jos atskirų dalių vadavimo".

Tai ve kur smenga logika tų kurie jieško savo asmeniškų naudų su Lenkais: Anot jų, Vilnius tai nėra Lietuvos dalis bet lyg kokia abejotina Lietuvos provincijos dalelė, kuri gal priklausia Lietuvai, o gal ir ne.

Mes viso pasaulio Lietuviai žinome kad Vilnius yra ta pati Lietuva ką ir Kaunas ar kitas Lietuvos miestas ir mes reikalaujame Nepriklausomos Lietuvos visada reikalaujame su sostine Vilnium ir su visomis Lietuvai priklausančiomis žemėmis. Mes nenorim tik iš vardo sakyti ko mes norim, bet mes tiesiog kovosime už kiekvieną savo žemių centimetra.

Jeigu mes Vilniaus klausimą padėsim į šalį nors vienai dienai, mes tuo pačiu atsisakome musų šventų pareigų į Lietuvos nepriklausomybę.

Mes Lietuviai esame už visą Lietuvą ir su jos sostine Vilnium, tiklatai toks Gabaliauskas savo "razumu" negali suprasti kad Lietuvos žemių yra dar gana toli nuo Kauno.

Musų kaimynai Lenkai, kurie daugiausia kimba prie Vilniaus gali suteikti p. Gabaliauskui už jo meškišką pasitar-navimą net "Polskiej Mocars-tyw Medal", už jo "pamiršimą" suvienytos Lietuvos.

Tai tiek aš radau spaudoje pasidairius tuo tarpu, grįžęs į Ameriką. Negana kad tas Gabaliauskas vykdo visokius šposus kenkdamas Lietuvos interesams savo nesąmonėmis, bet jis dar pina visokias kenksmingas klastas Lietuviams ir tarptautinėje politikoje, iš ko musų priešai gali gerai pasinaudoti (nesenai Londone Lenkai tą ir padarė).

Tat gerai Dirva ir pasakė kad dabar jau pats vyriausias laikas apsisvalyti Amerikos Lietuviams nuo tokių Gabaliauskų, kad paskiau nebūtų vėlu ir nereiktų gailėtis.

Karys J. V. Valickas.

Štai naujai išrasti maži karški motoriniai dviračiai, kurie patogiai sulankstomi kada nevertojami. Juos turi su savim parašutinininkai, kurie nusileidę priešo teritorijoje gali atlikti greitą keliavimą, nes jie lekia 45 mylių į valandą greittumu.

Aukokit Lietuvai dolarį-kita

RELIGIJA RUSIJOJE TEBEVARŽOMA

Nors Lietuviška komunistų spauda Amerikoje bandė priversti Lietuvius, kunigus susiprasti ir nekalbėti-nerašyti neprielankiai apie Sovietų Rusiją, nes ten jau grąžinta pilna religijos laisvė, po to kai Stalinas paskelbė "laisvę" religijai ir įsteigė tikybinių vyresnybę, tačiau kad tos laisvės ten nėra patikrina pranešimas iš Londono.

Šis pranešimas pažymi patyrimus Anglikonų Arkivyskupų iš Yorko, kuris buvo nuvykęs Rusijon, po to "sugrąžinimo" religijos laisvės. Jis paskelbia jog Rusijoje uždrausta vesti religinę propagandą ir kad bedievių organizacijos pasilikę po senovei veikti prieš viską kas tikybiška.

Daugybė buvusių "cerkvių ir tikybinių įstaigų naudojama bolševikų reikalams, visa Rusijos spauda yra bolševikų vadovybėje ir kontrolėje.

Nors tas vyskupas daug ką Rusijoje ir pagiria, tačiau iš jo žodžių matosi kad jis netiki pats tam ką sako.

PABALTIO ŠALYS BUVO BIZNINGOS

Dr. V. Rand, buvęs Estijos Komercinis Patarėjas ir Generalinis Konsulas Londone šitaip perstato Pabaltijo šalių — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — biznišką gyvumą:

Ne visiems dar yra žinoma kad prieš antrą Pasaulinį Karą šios trys Pabaltijo šalys, su virš šešiais milijonais gyventojų, importavo iš Britanijos manufaktūros dirbinių už lygiai tiek pat kaip jų rytinis kaimynas — Sovietų Rusija — turinti 170 milijonų gyventojų.

Tuo pačiu laiku vertė Britų prekių importuojamų į Pabaltijo šalis, skaitant nuo galvos, buvo penketa kartų didesnė negu Britų prekių importavo-si Centralinės ir Pietrytinės Europos šalys, skaičiuojant nuo galvos.

PO KARO STATYS KOMERCINIUS LĖKTUVUS

Henry Ford pareiškė jog jo planas yra ir po karo pasibaigimo dirbdinti didžiuosius lėktuvus jo Willow Run dirbtuvėse, kurie bus reikalingi prekių vežiojimui ir žmonių keliavimams.

Willow Run dirbtuvės išstatytos valdžios pinigais, tiklatai Fordas jas operuoja, tačiau šeko gavo sutikimą iš valdžios pirmenybėms prie tų dirbtuvių karui pasibaigus, taip kad galės savo planus ruošti lėktuvų išdirbimui. Jau ir dabar Fordo inžinieriai daro tam tikrus tyrinėjimus ir bandymus mažais modeliais.

Fordas sako, Anglija jau užsiprausda į daryti planus statyti ten naujas orlaivių dirbtuves.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti jį, nerašykite: "Negavau pereinio numerio", bet pažymėkite: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pasiųsta tas tikras numeris kurio negavot.

D I R V A
Cleveland 3, Ohio

J. Žemantauskas

"Dirvos" Agentas

Notaras

130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

AKINIAI

galima gauti pas

D-RĄ MATULAITI
(Lait)

7829 Euclid Avenue

PUIKŲS LIETUVISKI Kalėdiniai Sveikinimai

PO 10c vienas

12 UŽ \$1.00

6 už 50c.

3 už 25c.

Jau gaunamos Dirvos Administracijoje daugybė puikių Kalėdinių sveikinimų-laiškų, kuriuos galite užsisakyti tuojau, anksti prieš šventes. Mažiau 6 į kitus miestus nesiunčiama.

Mažiau \$1 siųskit pašto ženklais po 2c ir 3c.

D I R V A

6820 Superior Ave.

Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius) Rašo Vyt. Širvydas.

Lietuvos Šelpimo Darbas

KATALIKIŠKA Europa po Maskvos konferencijos pasijuto kaip tai keistai: trys šimtai milijonų katalikų pajuto kad jie randasi malonėje bedievių Rusijos bolševikų ir Anglų. Maskvos konferencijoje sudaryta komisija kuri spres ir tvarkys Europos reikalus, ir toje komisijoje įeina bolševikai Rusai ir Anglai, ir trečia jos dalis — Amerikiečiai. Kadangi Amerikiečiai dažnai Europiečių reikalų nesupranta, sutiks palikti jų vedimą „vietiniams“ bolševikams ir Anglams, su blogomis, vienpusiškoms pasekmėmis.

Jau dabar Vokiečiai išnaudoja tos konferencijos sutarimus savo propagandai, aiškindami jog tų tautų likimas pavesta bolševikų nuožiūrai, ir tt.

Vokiečių ir Japonų radio rėkte rėkia Europos gyventojams kad Amerika pasidavė Stalinui, kad Atlanto Čarteris jau miręs ir kad tik Vokiečių pergalė teisingai Europą nuo komunistų galvažudžių iš Raudonos Azijos. To pasekmėje, dalykų tēmytojai tikrina, Hitlerio Naujoji Europa dabar stipriau palinko prie Vokiečių negu buvo pirmiau. Europos pavergtos tautos, sako, mažiau turi vilties ir pasitikėjimo Anglija ir Amerika.

Tas savo keliu ir ilgina karą. Juo geriau seksis Vokiečiams žmones klaidinti įrodinėjant Amerikos be-reikšmingumą juo mažiau Europos pavergtos tautos norės prieštarauti naziams okupantams ir su nepasitikėjimu lauks „pavergėjų“ Britų ir Amerikos armijų.

Amerikai nėra ko tikėtis greito karo galo, tēmytojai tikrina.

Tą ką atvirai pasako tēmytojai, be abejo nors palengva bet persitiksins ir Amerikos aukštoji valdžia.

Tik gaila bus kad ta valdžia leis tam tikrą laiką priešingoms įiegoms paveikti prieš ją ir pagadinti dalykus taip kad paskui sunku bus atitaistyti.

Gali neužlikti virsti taip kad vietose Amerikos kovojimo už išlaisvinimą mažų ir pavergtų tautų, toms tautos nepriklausomybė pradės dalinti pats Hitleris! Vokiečiai pajėgus savo propaganda įtikinti visas tautas kurias jis pavergs, jog Rusija nori užkariauti ir pavergti visą Europą, tik jis su savo „geležiniais vyrais“ kovoja prieš tą pavergimą.

PASTAROMIS dienomis Michigan valstijos atstovas Kongrese, Dondero, iškėlė viešumon kokią milžinišką propagandą Maskva varo Amerikoje, siųsdama į šią šalį savo laikraščius mainais už iš čia gaunamą maistą ir karo reikmenis: jis įrodinėja kad tais pačiais laivais kurie gabena iš Amerikos į Rusiją maistą ir karo padargus, Sovietai siunčia čia savo bolševikiškus propagandos laikraščius, ir juos platina paslaptomis tarp komunistuojančių įvairių tautų žmonių. Tie laikraščiai atvežami šimtais tukstančių kopijų, ir ta propaganda taikoma sukiršinti čia gyvenančių tautinių grupių žmones ir palaužti jų ištikimybę Amerikai.

Dondero sako: „Šių metų pradžioje Sovietų vyriausybė uždarė kominterną kurio tikslas buvo išversiti kapitalizmą ir įvesti komunizmą šioje šalyje kaip ir kitose. Tačiau Sovietai ėmėsi šiuo nauju būdu varyti savo darbą, ir tik reikia apsižiūrėti kas už tos propagandos stovi. Tai kiršinimas ištikimų Amerikai tautinių grupių, ir yra klaidinga gaida šiaip harmoninguose Amerikos santikiuose su Rusija. Tokios rusišės 'lend-lease' mainus Amerikos žmonės nelabai pakęs“.

Dondero reikalauja kad Sovietai liautųsi siuntę į Ameriką tuos savo laikraščius.

ISPANIOJE po buvusio pilietinio karo dalykai dar ir dabar nesutvarko. Ne tik dabartinio karo įvykiai Ispaniją painioja, bet ir savi naminiai reikalai.

Ispanija vis dar pataikauja ar nori būti neutrališka kas liečiasi Alijantų karo prieš Vokietiją. Jai primesta kaltinimai kad ji pardavė Vokietijai iš Amerikos gaunamą vatą, kuri jai duota palaikymui jos draugingumo. Iš kitos pusės jis palaikys draugingumą su Vokietija parduodama tą vatą Vokiečiams.

Ispanijos vyriausybė padarė išsišokimą ir savo pasveikinimu Filipinų su jų nepriklausomybe, kurią Filipinams Japonija „suteikė“.

Naminiuose reikaluose, pasirodo, Ispanijoje nepasitenkinę respublika, žymesni šalies politikos ir militaristiniai vadai nori atsteigti monarkiją, sostą nori pavesti jauniausiam buvusio karaliaus sūnui, Princui Juan.

KURIEMS rupi Amerikos gerovė po šio karo, dabar jau kalba kad karui pasibaigus bus taip pat svarbu pakeisti dirbtuves iš karo reikmenų gamybos į civilinių reikmenų gamybą. Reikalinga bus tai padaryti su mažiausiu sugaišiniu laiko, nes tik tokiu būdu bus galima palaikyti bedarbių skaičius žemame laipsnyje; tik taip galės privatinės įmonės dirbti greitai ir laisvai, ir tik taip bus išvengta įvairių ekonominių negerovių.

Norima šalyje išvengti didesnių bedarbių ir ilgų periodų gaisavimo, kas būtų šaliai nesveikai ir žmonėms sumažio ramų, pastovų gyvenimą ir veikimą.

AMERIKOS žmonės, kaip pasirodo, po karo pirmiausia puls pirkti automobilius. Apskačiuota maždaug kad automobilių reikės apie poros milijonų, kaip tik žmonės galės laisvai leisti pinigų. Antroje eilėje stovi pirkinys gyvenamų namų, paskui radio, na o šimtai tukstančių žmonių pasirodė atlikti ilgesnes keliones, ar tai užsienin, ar tai po placią Ameriką.

rim buti registruoti. Įregistruotas tėra tik Lithuanian National Relief Fund. Tik jis pripažįstamas. 2) Šalpos darbas leidžiamas tik vienam fondui (įregistruotam) varyti, bet fondas turi būti visų Lietuvių remiamas; 3) Lietuvių fondas, tapdamas National War Fund nariu, privalo ne tik reikalauti bet ir įnešti pinigų“.

Pittsburgho konferencija, kaip žinoma, išrinko savo Lietuvai šelpti komisiją, bet, kaip Adv. Grish susirinkimui pareiškė, „Kitos išeities nebuvo, ir kito inėjimo į National War Fund Lietuvaiams nėra kaip tik per Lithuanian Relief fondą.“

Kadangi tik vienas National War Relief Fund turi teisę skelbti plačius vajus Amerikos visuomenėje, tokiu būdu, jei Lietuviai nori gauti Amerikonių pinigų Lietuvą sušelpiti, turi per Lithuanian Relief fondą stoti National War Fund nariu. Šiais metais tas nepavyko, nes pirmą darbą pradėtas (mat, Tarybos galvos tikėjosi ką nors savo sukurti), bet, tikimasi, kitais metais iš National War Fund Lietuvai bus paskirta \$450,000. Ši suma bus priedas, ką taip vadinama U.N.R.R.A. organizacija duos, jei Lietuva bus pripažinta atskira valstybe. Kol Amerika pripažįsta Lietuvos Atstovybę ir konsulatą, sako Adv. Olis, yra gražių vilčių kad Lietuva susilauks ir U.N.R.R.A. pašalpos.

Nėra abejojimo, mūsų visuomenė pasidžiaugs ir didžiulius darbus mūsų čia augusių profesionalų Adv. Olis ir Adv. Grish. „Senos“ srovės tokius veikėjus neigia, tautininkai remia.

Lietuvos Konsulo P. Daužvardžio tarpininkavimu (kuomet taip vadinama Amerikos Lietuvių Taryba savo šelpimo programą atsimušė kaktą į sieną), Chicagoje susitarta vienyti visus Lietuvai šelpti fondus į vieną.

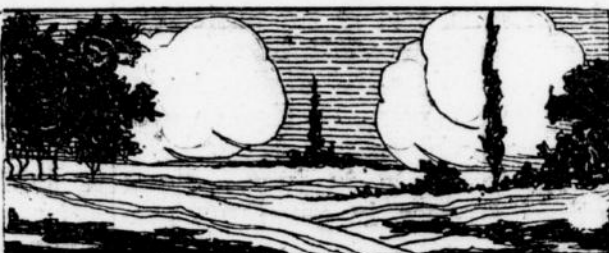
Bet (kaip protokolas skelbia), „Washingtono fondams kvalifikacijų reikalingumas parodė kad veikti tegalima tikiai per Lithuanian National Relief Fondą, nors jis nebuvo visų Lietuvių, tik vienos tautinės grupės“.

Kvalifikacijų gi Washingtono reikalauja tokių: „1) Tu-

Lietuvių Kolegijos Rėmėjų Seimas

Drauge paskelbta Mariana-polio Kolegijos Rėmėjų dvylikto seimo protokolas, iš kurio paaiški kad seime dalyvavo 70 atstovų, prisiūsta \$1,031 aukų.

•TARP 1920 ir 1930 metų Amerikos gyventojų penktą dalį sudarė ateiviai. Sekančiame dešimtmetyje tarp 1930-1940 daugiau ateivių gryžo negu įvažiavo.

RUDUO (Margalis)

Mergučelė! jau ruduo atėjo,
Nuo medžių lapai nubyrėjo,
Žolynai pakasti šalnos,
Jau neramu ant mūsų lauko,
Jau debesiai pilki teplauko —
Vis girdis kaukimai audros.
Saulutė skaištų veidą slepia,
Viskas mirties nuodais lyg kvepia;
Gamta — kaip tik vieni kapai;
Apleidžia paukščiai mūsų girią,
Kvėpimą šalčio jie patyria...
Man sielą lyg varsto skausmai.
Mergučelė! jau ruduo atėjo,
Vis girdžiu švilpiančią drėgną vėją,
Ilgėjimą kencia širdis;
Linksmesnis būtų kambarelis,
Jei būtų tavo čia šešelis,
Ir šviestų akies spindulys...

MIRTIES PAVEIKSLAS (Vacys Šingūdnis)

Laukuose šventė! Širdyje — šventė!
Pasaulis visas — kvapnios alyvos.
Taip noris juoktis, mylėt... gyventi,
Kai daugiau saulei žiedai ankstyvus.
Drugius baltuosius vaikau po lanką,
Laukais skrajoju... Su vėjais dukstu,
Pasaulis — mano! Mėlynė — mano!
Širdis mylėti nebeužtenka!
Svaigstu... Laimingas prie lupų
spaudžių
Mintys pasauli, lyg tas alyvas,
Bet... kas baltuoja ant gelsvo tako? —
O! Dieve geras, drugys negyvas!...

Kražių Skerdynė

50 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

1893—1943

(Tęsinys iš pereinio nr.)

„Tokiu būdu, Spalių 5 d., Kun. Renadzkis paliepė Kun. Mažeikai išnešt ant rytojaus šv. Sakramentą, o tarną savo Pr. Elijošių išsiuntė pas vienuolyno zakristijoną Motiejų Zająuską, kad tas tuoj atneštų jam bažnyčios raktus. Zająuskas vienok ne tik pats neatėjo, bet liepė per Elijošių danešti Kun. Renadzkui kad sergąs, o raktų neturys, nes juos nuo jo paėmusios kokios ten moterys.“

„Antrytojaus, Spalių 6 dieną, Kun. Mažeika anksti, 5 valandą, nuėjo į bažnyčią ir pradėjo baladot į duris; į bažnyčią jį įleido Emilija Urbočaitienė. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Kunigas atplėšė vinim cimbriją, bet kada norėjo šv. Sakramentą nešti, užpuolė ant jo vyrai ir moterys.“

„Bijodamas kad tie žmonės nepaberėtų švenčiausįjį, kunigas padėjo kieliką ant grindų. Tuo tarpu žmonės parmetę kunigą ant žemės surišo jam abrusus rankas ir kojas. Kunigas girdėjo kaip žmonės taisydami už plaukų vadino jį Judošium ir reikalavo kad nuneštų švenčiausįjį atgal į altorių. Bajoras Pr. Petravičius išsoko tada per langą ir nubėgo danešti apie viską policijai. Policininkas Jaraševas pasiskubino į bažnyčią, bet kada atbėgo, Rokas Sirauskas jau šv. Sakramentą buvo įstojęs į cimbriją.“

„Kada Jaraševas dasigavo į bažnyčią, rado Kun. Mažeiką prispirtą prie sienos. Norėjo jį ginti, bet bijodamas didesnių sumišimų išėjo lauk, o paskui jį išėjo ir Kun. Mažeika be ploščiaus, su apdraskyta sutana.“

„Kražių policija tuoj nusiuntė žinią į Raseinius pranešdama aukštesnei valdžiai viską, kas atsitiko su Kun. Mažeika ir tuoj antrytojaus, liepiant gubernatoriui, atvyko į Kražių Raseinių sprauininkas (žandarų viršininkas) Wichmanas su dviem kunigais: Diakonu Jastrembskiu ir Kunigu Jaugėla. Kunigai turėjo važiuoti kad ir nenorėdami.“

„Iš pat pradžių,“ rašo toliau raportas, „patys Maskoliai skundėsi, liepiant policijos viršininkui, kunigai Jastrembskis ir Jaugėla inėjo į bažnyčią kad išnešti šv. Sakramentą, vienok, nors Kun. Jaugėla pranešė žmonėms, apie cariską „ukazą“, jog bažnyčia turi būti užpečėtyta ir nors aiškino kad bus didelėje atsakomybėje jei priešinsis, valščionys prie altoriaus jų neprileido, sakdami kad tada tik atsitrauks kada gaus nuo cesoriaus atsakymą į prašymus kuriuos jam išsiuntė. Prie to Kun. Jaugėla pripažįsta kad daugiau už kitus kalbėjo valščioniu atstovai. Antanas Razminas ir Feliksas Andrejauskas. Po to pradėjo ir valščionis kalbėti policijos perdetinis Wichmanas, tačiau kuomet pasakė kad bažnyčia turi būti užpečėtyta pagal galutinį aukščiausio caro prisakymą, tada kaimietis Jonas Michelbergis atsakė: „Nieka! neįleisim, ir švenčiausiojo išnešti neduosim, kol nuo caro atsakymo nesulauksim. Kiti valščionys jo žodžiams pritarė.“

„Antrytojaus (Spalių 8) sprauininkas su abiem kunigais vėl inėjo į bažnyčią apie 10 valandą. Rado ten daugybę žmonių, o prie vidurinių durų stovėjo žmogus apsiivilkęs baltu nuometu. Laikydamas rankoje didelį kryžių. Prieš jį stovėjo kiti du kaimo vyrai ir apdengtos drobėmis rankose laikė caro ir carienės paveikslus.“

„Iš šaliu daugelis bažnyčioje buvusių žmonių laikė baltą audklą, kurs bertrauktas nuo sienos iki sienai rodė kokia tvora prieš caro ir carienės paveikslus. Vienas iš stovinčiųjų ukininku drasiai pasakė Lietuviškai ir Maskoliškai: „Mes jus į bažnyčią neįleisim ir bažnyčios užpečėtyti neduosim“. Visi kiti taip pat atkartojė.“

„Viršininkas Wichmanas pripažino kad jokių grumojimų ir grąšinimų iš kaimiečių pusės nebuvo, bet žiurint į jų akis,

jiems nudavė kad jie turi būti švelniai peržengti ir kad jie turi būti švelniai tuoj butų pasidavę, kad jie turi būti peržengti žmonių, kurie yra kaimynai ir valdžia, ir kad jie turi būti neis kol nesulauks caro atsakymo.“

„Paskiau pasirodė jog žmonių atstovas kuris dabar visų vardu kalbėjo, buvo Adolfas Ivanauskas, o tie ką laikė kryžių ir cariskus paveikslus buvo bajoras Klapauskas ir kaimietis Rokas Sirauskas.“

Tokia tai yra antra dalis apkaltinimo Kražiečių. Neįpasakytai didelis nusidėjimas! Žmonės dažinoje liudnau naujieną, jog Maskolių valdžia neteisingai atima nuo jų bažnyčią, suėjo iš visų pusių, kad paskutinį kartą pasimelsti mylmoje bažnytėlėje, kad neturėdami jokio užtarėjo tarpe žmonių, pasiskusti Visogalinčiam Dievui už neteisingus prispaudimus, kuriuos kencia. Jiega priešintis jie nei nemane, žinodami kad neturi jiegos prieš Maskolių galybę.

Taip juos ir advokatas Andrejevskis, Rusas, teisingo:

Kame, girdi, jie prasikalto prieš žemišką valdžią? Kame apsiėreikė jų maištas? Apgynimas bažnyčios išsipildė taip kad nei vienas žmogus kurs pažysta žmonių minią ir moka ją patogiu būdu suvaldyti, nei vienas toksai žmogus negalėjo bijotis kad ta minia pakeltų prieš valdžią ranką. Žmonės šie nenustodami garbino bažnyčioje Dievą. Skundėsi jie dangui iš savo skausmų ir tikėjosi kad caras jų pasigailėsias. Jie numanė kad yra nekaltais ir ta nekaltybė jų akyse turėjo daugian svaros negu visoki ginklai. Ir išties jie buvo be jokio ginklo. O kiekvienam kuris juos galėjo užpulti šventinyčioje, tarytum sakė: Imkit ir išvarykit mus jei-gu turit drąsos is sąžinės, bet geruoju mes iš čia neįeisim, kol nesulauksim nuo caro atsakymo. Kai apturėsime atsakymą, patys bažnyčią apleisim.

Cia mat reikia pažymėti jog Kražiečiai berašdami visokius prašymus pas gubernatorių ir carą, į vieną tų prašymų, sako, gavę iš cariškos kancelerijos atsakymą jog maldavimas jų esąs paduotas apsvarstymui ministerijos komisijai, kurios nuosprendžio jie privalo laukti.

Tai gi žmonės ir laukė, bet pirm negu sulaukė, nuo tos pat valdžios kuriai prašymus siuntė, sunkiai nukentėjo.

PRIBUVIMAS GUBERNATORIAUS

Kauno gubernatoriaus Klingenbergis įkando ant dantų, kad jis turi būti sprauininkas, kuris turi būti užsimačius patvirtinti, kad jis turi būti dadas santarpius patvirtinti.

Klingenbergis, jau kaip gubernatorių, kaip Maskolių valdžios urėdinkas atsiųstas į Lietuvą, žinoma, geru žmogum buti negalėjo, nes Maskoliai gerų žmonių į Lietuvą nesiunčia. Bet Klingenbergis iš tų aršiausiųjų dar buvo aršesnis, kaip galima iš jo viso gyvenimo matyti.

Klingenbergis buvo toks: paėjo iš Vokiečių, augo ir mokinosi jau Maskolijoje ir iš pat pradžių buvo menkai kam žinomu, niekam nevertu valdininkėliu Vilniuje. Mokslo didelio irgi neturėjo. Bet pas Rusus ne mokslas kelia. Ten tankiausia reikia būti suktu, žiauriu ir mokėti pataikyti ženyti. Klingenbergis suprato tą: jis apsiėdė su viena gyvanašle, pasimetusia su savo vyru, Danauriene. Danauriene mat per ilgus metus buvo mylina Vilniaus general-gubernatoriaus, Generolo Totlebe-no, kurs įsukęs į Klingenbergį davė jam tuoj gerą vietą Vilniaus policmeisterio.

Po kelių metų gen-gubernatorius Totlebe-nas jau buvo miręs, mirus buvo ir Danauriene, jo žmona, o į Vilnių atėjo naujas general-gubernatorius, žinomas savo apgavystėmis, Kochanovas. Pasitalkyk tu man kad Kochanovas turėjo tokią jau gyvanašlę, pavarde Brazauskiene, ir kur dė-jes nedėjęs išleido ją už Klingenbergio. Šis dykai jos neėmė, Kochanovas turėjo už tai padaryti jį Kauno gubernatorium.

(Bus daugiau)

ALGIMANTAS

Dr. Vincas Pietariš

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Tuo tarpu rinkosi kaimo vyrai su paskubiu iš visų pusių su kardais, su kirviais.

— O ar toli gali būti atsilikę pasekėjai? — užklauso lietas ismėles vyras, kaip matyti buvo, turintis kaimo šokią-tokią valią.

— Ant kumų beveik gulė išpradžių, — paaiškino Virpša. — Dabar taip manau jog turėjo atsilikti per keliolika varnų.

— Užkirsti kelią! — šuktelėjo ismėles Juodvėsis ir savo vyrus. — Gandus nešti pas kaimynus!

I tuos žodžius Juodvėsių pulkelis pasileido į pelkėtą girią, iš kurios tik ką buvo išjęs Virpša su saviškiais. Ir bemažant emė griuti ant siauro kelio senai pakirstos pušys, eglės, alksniai. Keli jauni Juodvėšiai vaikina, susėdę ant žirgų, nuėjo pas kaimynus su gaudais, kviesdami tulką atremti Gudus. Pačioje Viešioje žmonės subėgo į pilaite, kurioje davė prieglaidą ir Detuvos moterims. Vyrų gi dabar visi, ir Viešnios kaimo ir Virpšos pulkelio, skubinosi prie kelio užkarto, kad neprileistų Gudų įsiveržti į kaimą.

— Šokit nuo žirgų ir numeskit medžius nuo kelio! — įsakė vienas Gudų pulko savo vyrams, pasiekus kelio užkartą. Ir pirma eilė vyrų, nulipus nuo žirgų, puolė ardyti užkartą.

Bet tuo pat laiku užspiegė keli šuviai, paleisti į juos iš užkarto, po kuria gulėjo pasislėpę Viešnios vyrai. Juokiant dabar buvo, žiūrėti į Aršiojo vyrus, kurie nesuprasdami iš kur jiems graso pavojus, ištiesė kaklus kaip žąsinais kraipė į visas puses galvas, tyrinėdami kas čia būtų, ir stengdamiesi pasislėpti nuo nematomo priešo už medžių kamienų.

— Ar tai du kaimo piemenys sulaukys jau jus! — užriko Gudų vadas. — Už kirvių! Ardykit užkartą! O mes kilpiniais mokėsim už švį dešimčia šuvių.

Dešintis vyrų puolėsi vėl prie užkarto. Jiems į pagalbą nusėdo nuo žirgų dar dešimtis Gudų. Likę Gudai įtempė kilpinius ir aštriomis vilyčių galūnėmis įsėjo mažiausio gyvo žmogaus ženklą. Tuo tarpu iš po užkarto užspiegė vėl keli šuviai ir smego kam į kaklą, kam į koją... Bet dabar Gudai suprāt kad apgynėjų negali būti daug, nebėgo, tiksliai puolėsi prie užkarto draskyti ją. Vienok tuo tarpu pasirodė ir šarvuoti kaimo ir kaimynų vyrai. Jų rankose sudrebėjo ilgai uosiniai raudai ir tie smego į artimesnius, pasiekiamus užpuolikų vyrus. Vieni išlaikė, kiti pervertė griuvio; ir vienoje ir kitoje užkarto pusėje švytelėjo kirviai su kilpinėmis. Aršiojo vyrai, patėmėje menką apgynėjų būrį, puolė ant jų su didžiausia aistra, bet ir apgynėjai turėjo būti nebailus, nes vietoje trauktis jie užmetė kilpinius ant pečių šoko ant Gudų ir beveik kiekvienam kirviui jų sunkių kirvių pritavė mirtinas sužeisto Gudo riksmas. Negelbėjo jiems nei šarvai, nei skydai. Skydai ištrėnti iš rankų lėkė į šalį. Šarvai iš po Juodvėsių smugiais. Tiksliai vienas Radušis gavo ilgai tasytis su užpuolusiu jį Gudu, turbūt, kad parodyti jog ir tarp apgynėjų gali rasti tokie vyrai kuriems persunkus darbas nukirsti šarvuotą pora smugiu.

Gudų vadas, pasilikęs prie savės kelių vyrų, kitiems liepė pulti į pagalbą saviškiams. Jis dabar užmiršo, ar nenorėjo žinoti, jog ant "piemenų" siūnčia triugubą kareivių skaičių. Jis tiksliai rėkė:

— Muškite! Kirskite! Užmuškite!

Ir labai gali būti jog pastojusius kelią Juodvėšiams būtų ir labai sunkiai išėję jeigu nebutų pasirodžius pagalba. Iš kaimo zovada lėkė raitų pulkelis, paskui jį dundėjo kitas. O kas netikėtai pasirodė pavojinga užpuolikams tai dundėjimas užpakalyje jų, iš pietų pusės girioje.

— Mušt! Mušt! — šaukė balsai iš arti ir toli.

Užkarto apgynėjai, pajutę pagalbą, persloke per užleistus medžius blaškė Gudus į šalį terioio, kaip meškina.

Ir Gudai vienok nežiopojo. Vadas, pamatęs pavojų, davė saviškiams gaudą sėsti ant žirgų ir bėgti. Pats jis pasuko žirgą paskutinis.

— Et, jūs Juodvėšiai! — užriko jis, — paduokit Triobių Danutą Aršiajam ir rankas, o pelnysit tiek kiek už šimtą vergų niekados negausit. Gardą, du gardų

gausit! — šaukė Gudas, pasukęs žirgą ir rengdamasis bėgti.

— O tu ar nenori šito! — užriko jam Virpša, paleisdamas į Gudą švį iš kilpinio.

Paskui šitą švį skriejo kiti šuviai, sužeisdami Gudą ir jo žirgą.

Jo laimė buvo kad jis rado čia jau užmušto Gudo žirgą ir spėjo į jį išėdęs pavytį savųjų pulką. O jau Virpša buvo bekašas delnus kad paimti Gudą, pasinaudojus iš jo sužeisto žirgo.

Raitų Juodvėsių pulkas palydėjo nekviestus Aršiojo svečius, žeidamas ir žudydamas ką pasiekė. Naudos Juodvėsių vyrai gavo menką: kelis žirgus, kelis kilpinių Gudų kardus.

— Menkai, uogytė, šiadien grobio. Visai menkai! — gailavo senyvas Juodvėsis, kada, prijogęs pulkelis grynaičių į Viešnią vyrų emė ardyti užkartą ir vilkti nuo kelio užmuštus ir sunkiai sužeistus Gudus.

— Jeigu užsimušį nors vieną Gudą tai teks dar tau nors lunų kamanos, — atvertė Viešnios viršininkas, — o jeigu ne, tai ir to negausi.

— Mm! — numykė senyvas Juodvėsis. — Aš taip menu jog mudu šiadien mažai vienas kitą kirsim. O jau jeigu ir teks kirsti tai vis jau ne tau, tiksliai man. Ot šitas sužeistasis tai mano rankų darbo, — kalbėjo, rodydamas gulintį ir dar kvėpuojantį Gudą. — Ant ana užmuštasis, tiesa, ne mano vieno nužudytas, bet ir prie jo buvo mano rankos pridėtos. Vis tiksliai man šis-tas teks. Nors suterštas lunkas, uogytė, o vis teks. O ką tau, tai gal tik tie mėslai ką liko nuo Gudų ir jų žirgų...

— Tu manim nesirupink, — nekantriai atkirto viršininkas, — aš rasiu sau pelnią.

— Jeigu kas duos, — nesiliovė senyvas Juodvėsis.

— Aš ir pats moku pasiimti.

— O ką tu imsi, tu nemiegėli?

— Ugi visus atbėgusius, išėmus Butkotnų su sesere ir Triobienės su gimnaitėmis mergomis. Visi kiti mano!

— Kad tu ir nemistum! — užpurijo Juodvėsis.

— Ko jūs čia baratės? — paklausė iš šalies prijogęs kaimynas Juodvėsis.

— Ugi štai šitas Uogytė, — atsiliepė viršininkas, — sako jog aš šiadien nieko nepelnysiu, nes neparitau nei vieno Gudo. O aš sakau jog man bus ikvaliai ir to pelno kurį gausiu išsiperkant nuo vyrų, pas mus atkeliavusių.

— Ar tai tu nori juos užturti? — paklausė Juodvėsis.

— Tai dabar! Ar tai tu mane kad aš juos taip neišsiperku ir paleisiu? E, broliu, jaunes esi. Po Juodvėsių niekas nekeliuoja nemokėjęs muto, išėmus pačius Juodvėsius. Užmokės ir jie man.

— O neužmokės! — ginčijosi pavardintas Uogytė. — Turėsi tu juos paleisti nieko nepesęs. Ir dar žiūrėk kad nereiktų ir jiems už sutramdymą užmokėti, jeigu tu juos sulaukysi.

— Nesibijok! Ne aš jiems, tiksliai jie man užmokės, — spyrėsi ginčytis viršininkas.

— A! Tai tu manai vėl prieš mane sukelsi visą mūsų kaimą, kaip andai padarei, kada aš pavergiau keliaujantį nuo Kirsnos. Bandyk! Aš padarysiu vėl kaip tada: sušauksiu Juodvėsius iš kitų kaimų ir vėl bus sulys mano noro.

— Girkis, girkis! Ar ne peranksti giriesi ir su tojo pavergimu? Ak jis tau sakė jog tol tu džiaugiesi kol apie tavo darbą nesužinos Algimantas.

— O kas man tas Algimantas! Jis man vis tiek ką mano kaimynas, ką tu...

— Mandrauk! O kai užgirs tai ir nustosi mandrumo.

— Kam jam užgirsti. Aš jam ir pats pasakysiu. Aš jam per jo šitą mergą ir nusiųsiu žinią.

— Ir įsidilginsi!...

Taip ginčijosi du Juodvėšiai, įdami į kaimą. Virpša su savo vyrais jojo pirma viso pulkelio ir negirdėjo ką tie šneka, bet jeigu ir būtų girdėjęs vargiai nebūtų labiau nusimines negu dabar. Jis nelaukė nieko gero nuo Juodvėsių, ypač dabar, kada Aršiojo vadas pasiūlė pelno gardus, pilis.

Sugrįžęs į Viešnią, viršininkas pirmiausia apgarsino jog jisai atjojusius vy-

BALTIMORĖS LIETUVIŲ MOTERŲ PILIEČIŲ KLUBAS

BALTIMORE, Md. — Spalio 23 d. šių metų sukako dvidešimts metų nuo įkūrimo Baltimorės Lietuvių Moterų Piliečių Klubas. Paminėjimui to įvykio, Pilietės surengė šaunią dvarinę "parę" Spalio 24, ir nusitraukė dalis Klubiečių šį paveikslą.

Nors šio Klubas narės moka duoklių tik po 5c į mėnesį, Klubas yra ne tik tvirtame stovyje, bet per dvidešimts metų yra atlikęs daug svarbių ir labdarinių darbų. Per tą laiką šis Klubas aukavo sekamai:

Per Pasaulinę Parodą, Philadelphia, Pa., 1926 m., Klubas siuntė delegatę į Visuotinę Seimą ir aukavo flotui Lietuvių Dienos parodai \$100.

Spalio 11, 1927: Kauno Ligoninei \$10.00.
Geg. 29, 1939, Mergaičių Globos Namui, Kaune, \$15.00.
1929, Šiaurės Lietuvos baduoliams, \$10.00.
1930, Vytauto Didžiojo 500 metų sukakties minėjime, Baltimore, pirkto "Birutės" flotą už \$125.00.

Kovo 13, 1933, atkėlė Dariaus-Girėno skridimui \$35.00.
1934, aukavo dramaturgų Nagornoskui, \$5.00.
1934, Pittsburgho Lietuvių Kambariui, \$5.00.
1934, Jausaustko projektuojamam skridimui, \$5.00.

1937, Vytauto Muzėjui, Kaune, \$22.00.
1937, Petro Rimšos parodai, \$5.00.
1937, pirmimui raudono ažuola, Clevelando Lietuvių Kultūriniam Darželiui, \$15.00.

1939, Klaipėdos pabėgėliams, \$45.00.
1939, Vilniaus nukentėjusiems, per Raudonąjį Kryžį, \$20.00.

1940, siuntė dvi delegates į Tarybos Seimą, Philadelphia, Pa. — Marijoną Milunaitienę ir Julę Rasteniene.

Aukavo Amerikos Raudonajam Kryžiui: 1942 — \$60.00; 1943 — \$100.00.

Pirko Amerikos Karo Bonų: 1941 — \$100.00; 1943 — \$100.00.

1943, Dr. Norem'o knygai, "Timeless Lithuania", \$15.00.
1943, siuntė tris delegates — Terą Matuliuskienę, Adelę Bučienę ir Kazimierą Dominikaitienę — į Amerikos Lietuvių Konferenciją, Pittsburgh, Pa.

Kasmet aukoja Lietuvių Knygunai, Baltimorėje, \$5.00.
Tokiu būdu šis Klubas per eilę metų išaukavo per \$800.

Pirmoji Klubas valdyba buvo: Ona Lukos, organizatorė ir pirmininkė; Kazimiera Dominikaitienė, vice pirmininkė, ir Anelė Laukaitienė, sekretorė.

Dabartinė valdyba: Julė Rasteniene, pirmininkė (per 12 metų, ir vienus metus rastininkė); Marijona Remeikienė, vice pirmininkė (per 5 metus); Tera Matuliuskienė, protokolų rastininkė (per 8 metus); Ona Lukos, finansų rastininkė (per 15 metų); Marijona Milunaitienė, išdėtininkė (per 16 m.).

Bėgyje 20 metų mirė šios Klubos narės: Jugasė Merkienė, Paulina Kablienė, Antanina Bainorienė, Marijona Plitnikienė, Petronė Urbaitienė, Rozė Višinskienė, Magdė Mikolaitienė, Veronika Juškevičienė, Magdė Kvederienė-Sirvinskienė, Katrina Bendorienė, Marcelė Petrušienė, Antanina Skelpšienė, Antanina Pečiukaitienė ir Ona Danielienė.

Dabartinį laiką prie Klubos priklauso 176 narės.

Klubietė.

rus pakeičius užlaiko, kol tie neišsiperks, išskirdamas iš jų pulko vieną Bukotą. O kad negalėtų pabėgti, pirmiausia sugriebė jų žirgus ir ginklus.

Ar tai Uogytės kurstomi, ar tai patys per save, šie Viešnios gyventojai sukilo prieš viršininko užmanymą. Pakilo riksmas, pludimai. Vyrai emė tarstyti ginklu priversti stamantų savo viršininką elgtis žmoniškiau. Tas vienok darė savo ir su paskubiu išsiuntė porą vaikinių pas kaimynus pakviesti senius sveigai. Šitai aptildė ir jo priešus, nes ir tie pasitikėjo kviečiamaisiais, kaip ir viršininkas.

— Ugi mūsų kaimo, — atsiliepė vienas iš Sakunų kaimo vyrų, — šiadien svečiuojasi Daukšys ir Nemura. Jeigu kviečiate kitus tai kvieskite ir juos. Jiedu ypač išmintingi žmonės ir gerai numano mūsų papročius.

Su vyro žodžiais sutiko ir visi. Delto atskiras pasiuntinys nulėkė į Sakunus.

Už valandos pradėjo rinktis Juodvė-

šiai iš artimų kaimų. Su Sakunų vyrais atkeliavo ir Daukšys su Nemura. Plačiu ratu susėdo seniai teirautis visos šios bylos.

Pirmutinis išdėjo savo bylą Viešnios viršininkas, plačiai primindamas senovės padavimus, senų ir prosenų papročius. Ypač jis rėmėsi tuo jog keliaudamas per Juodvėsių nejuodvėsis ar maitą moka, ar vergu tampa.

— Ir kaimynas? — užklauso Nemura kaimo viršininko.

— Ar tai man ne vistiek? — atvertė tas taip jau klausimu. — Gana to jog jis nejuodvėsis. O ar toli, ar arti gyvena tai jau kitas dalykas.

— Susimildamas, — tramdė Nemura tą šykštų žmogų, — kaip gi sveikas paskui apsieisi jeigu reiks keliauti per to kaimyno šalį? Arba ot kaip dabar: dalis Juodvėsių telkia Algimantą jo kovoje su Aršioju, o tu čia vergi jo žmones.

(Bus daugiau)

•VIENO kareivio aprūpimui reikmenimis vienam metui reikalinga apie 75 svarų vatos — du ar tris kartus daugiau jeigu jis dalyvauja mušiuose.

JAUTI BLOGAI?
VISIŠKAI PALENGVINSITE SAU
—SIUO MODERNISKU ŠVELNIU
BUDU

•Kuomet žmonininkas vidurių užkietėjimui žarnos neveiklos, skauda galva, nėra energijos—palengvinsite sau šiuo modernišku būdu—kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtoma guma vidurius liuosuoja švelniai ir tiksliai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulėti, naudokite tiksliai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas jums pagelbės vėl jaustis puikiai.

10c

Užsirašykite DIRVA 1944 metams

Gausit dovanų puikų 1944 m. Kalendorių

Dirva metui vis \$2

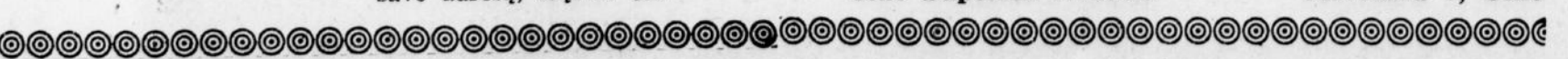
TIEMS KURIE PASISKUBINS ATNAUJINTI ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

Dirva dar vis duodama už \$2.00 visam metui tiems kurie atnauja savo prenumeratą neveluodami, kaip tik pasibaigia, ir tiems kurie dabar naujai užsirašo. Del karo meto visko pabrangimo, laikraščio leidimo kaštai labai pašoko, bet Dirva stengiasi būti jums prieinama kaina. Apširupinkit Dirva dabar, užsimokėkit prenumeratą laiku, palengvinsit jai eiti.

Jūs turit daug savo draugų ir giminių, išrašykite jiems Dirvą už \$2.00, arba pakalbinkit, lai patys užsirašo šį idomų, didelį ir nebrangų laikraštį DABAR, jie gaus Dirvą tik už \$2.00 visam metui.

(Išdekit į laišką \$2 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit 6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio

PER TVORĄ
PASIZVALGIUS

ANĄ 'metą trys pasiputė karaliai, ši, Gri ir Vai, pajuto didelio fondo reikalingumą. Ir sekė jie Olio žvaigždė, kuri juos atvedė į tautininkų reještą. Karaliai atėję, žemai nusilenkė. Tai tiek šio sekma-dienio žodžių šventos evangelijos.

PRAIZFAITERIŲ unija stovi už Mažąją SLA rinkimuose, o Graborių sąjunga už Bagocių.

GRIDEJOSI kad Bagocius iš keturių tautininkų norėjęs po \$10,000 išlektuoti, ale teisėjas nurodė, jam tada perdaug income taksų reikės mokėti, ir bylą išslavė ant mėslyno, kur dabar išsisi visos Lietuviškų socialistų idejos.

VILNIES bolševikai džiaugiasi: sako, nereikia nei Goebels'o klausyti — užtenka socialistų Naujienas skaityti.

SAKOMA, Maskvos konferencijos pareiškimus parašęs Sekretorius Hull. Aišku: juk Molotovas Angliškai nemoka.

WASHINGTONE susikūrė 44 tautų organizacija, kurios šelpis viena kita. Lietuviai negaus nei išgraužto dytlekio, nes juos "šelpiti" (reikia, pasukines kelnes numauti) apsiėmė geraširdis Maskvos "dėdė".

BOLŠEVIKŲ Vilnis nudžiugus susuko: "Sovietijos žmonės gauna drabužių!" Ka, ar pirma jie nuogi vaikščiojo?

JANUSKIS ne tik pliuskis, bet ir "smart": metė Lietuvius "socialistus", pamatęs kad iš žmonių muilimo gyvenimo negali daryti, ir, gavęs darba fabrike, ruošiasi tapti geru Amerikos piliečiu.

KUNIGAS Pranskis nusirašė iš Lietuvos Atstovybės leidinio faktų apie slapta spaudą Lietuvoje, ir katalikų Draugas kad giria Pranskio biurą tai giria už "gerų žinių" gavimą "tiesiai iš Lietuvos". Kas, ar krikščionys demokratai bijo Lietuvos Atstovybei kredita duoti?

MUSŲ šnipas praneša kaip vyksta Amerikos Lietuvių Tarybos "vykdomojo komiteto" posėdis: šimtus su Grigaičiu apsikabinę, keikia Smetoną ir tautininkus, o Vaidyla slampinėja apie durų skylutes ir stengiasi patirti kas viduje dedasi.

LIETUVIŠKŲ GRINORIŲ ERA VIS
TEBESIKARTOJA

Pirmu sykiu man teko išvysti tą Gabaliausko gazetą L. žinias. Mat, geraširdis pradėjo ją siuntinėti neprašius; iš to reikia spręsti kad ponas G. pasiryžo "apsiviesti" visus Amerikos Lietuvius.

Tas laikraštukas tai tikras Babilonijos bokštas, tik ne kalbų susimaišymas, bet protų; jame maišosi Gabaliausko katalikiškas protas su Stilsono, Bakano socialistišku protu, su Mažuknos, Količienės bolševikišku protu ir kitais protais. Tą visą kartu sudėjus reikėtų pavadinti gabaliauskijsada.

Ta gazieta išeina Pittsburghe, bet žinių iš Pittsburgho kaip ir nėra; verčių toliau, ant 5-to puslapio antgalvis per visą lapą, "Clevelando žinios", bet ir žinių iš Clevelando nėra, jėta pora skelbimų ir perspausdinta iš cecilikiškų Naujienų "Didžiausias Smetonos Nusikaltimas Lietuvai", o visoje toje tiradoje tiek kaltės iškelta, tai kad p. Smetona pasišalino iš Lietuvos ir nepasidavė bolševikams nužudyti.

Pamaniau sau, tai kurių atvarų tu bėgai iš Lietuvos?

Bendrai, tas laikraštukas ir išvaizda ir turiniu menkas.

Ponas G. yra gimęs Šiauliuose, gal dar ir šimšės gatvėje (šimšės gatvė ilga ir nusitęsia toli už miesto; toje gatvėje gyveno visoki "basiakai" perėjūnai, čigonai ir kiti svieto lygintojai), tai ir jis matyt yra mokytas tos gatvės gyven-tojų "mandrybių". Jei jo biznis reikalauja, jis gali susidėti su didžiausiu savo idejos priešu. Jei biznis reikalauja, jis į laikraščio antgalį piešia bažnyčias ir kryžius; jei biznis pareikalauja jis įdėti pjautuvą su kiju, arba svastiką. Tai antrą tokį biznierių Amerikoje matau. Pirmuoju buvo tas Antonovas, Dr. Montvido brolis, kuris leido laikraštuką "Galvočių" ir su kuriuo man teko arti susipažinti; bet jo kelias buvo trumpas ir tragiškas: nužudė Kun. Zebri ir už tai buvo pakartas. Didelės mandrybės visada baigiasi fatališkai.

Grinorių Era

Amerikos Lietuvių išeivijoje grinorių laikotarpis tęsiasi visą laiką, nuo pat pirmųjų Lietuvių atvykimo į šią šalį. Kaip tik atsibasto į Ameriką koks prasitrynęs inteligentėlis, darbo dirbti tingi, griebiasi tuoj kokios nors vadovybės, bet neturėdamas kvalifikacijų, savo karjeros sudarymui puola kitus kritikuoti. Apie tokius "kritikus" kurie įsijojo sau karjeros kitus kritikuodami galima būtų prirašyti daug lapų. Ta mada buvo seniau ir ją ir šiandien Gabaliauskiškai nau-doją.

Net ir tokie žmonės kurie atvažiuodavo išmokslinti, kaip pav. Grigaitis, ir jis karjeros pasidarymui griebėsi kritikuoti Dr. Šliupą ir važiuo per Ameriką su prakalbomis per

porą metų, vien Šliupą kritikuodamas, buk šliupo socializmas esąs netikras, ir kitokias priekabas darydamas.

Bet po kiek laiko atvyko į Ameriką V. Kapsukas, pastarasis griebėsi Grigaitį kritikuoti, vadindamas jį "oportunistu", ir tikrino jog Grigaičio skelbiamas socializmas "negėras".

Taigi dabar Gabaliauskijsada senai pradėta grinorių era, kritikuodamas Prezidentą A. Smetoną. Mat, pasirinko žymų žmogų kad įrodyti jog ir aš nemaža varlė Lietuviškojo baloj. Gabaliauskijsada vartodamas kitų grinorių taktiką, tačiau, matyti, karjeros sau nesudarys, nes į Ameriką grinorių mažai atvyksta, o pragyvenę Amerikoje ilgesnį laiką Lietuviai pramoko Angliškai skaityti, pažysta laikraštine etiką ir Gabaliauskių tuščių plepalų neskaito.

Ponas A. Smetona, kiek žinome, savo kalbose yra daug kartų pareiškęs, ir spaudoje jo tos mintys pažymima, kad jis skaitosi Lietuvos prezidentu tik iki Lietuvos žmonės išsirikins savo valdžią ir naują prezidentą, bet Gabaliauskijsada pasivertęs į klauną plepa jog p. Smetona nori važiuoti į Lietuvą ir vėl užimti prezidento vietą. Tokių melagysčių skelbimas ir vieny žmonių erzini-mas kitais griauia Lietuvius vieningumą ir silpnina kovą už Lietuvos nepriklausomybę. Mane daugiausia stebina tai kad Amerikos Lietuviai katalikai nemato kas per paukštis nutupė į jų lizdą.

R. Kalnas.

CHOCOLATE Dippers

Moterys ar merginos, patyrusios tame darbe reikalingos tuojau. Gera mokestis nuo valandų.

Mes mokame aukštas algas patyrusioms darbininkėms, bet priimsim ir naujas mokytojas šio darbe.

Kreipkitės

McNALLY-DOYLE CO.
6498 Euclid Ave., Room 295
po 9 val. ryto.

MERGINOS —

MOTERYS

Tuoj Stokit Dirbti!

Paūki progą išmokyti idomų dirbtuvės darbe svarbioje karo gamyboje; gera mokestis nuo valandų pradinėms, taipgi mokestis už virš-
laiki ir laisvėniskai keliami mokestis.

PATYRIMO NEREIKIA

The Rola Company, Inc.
2530 Superior

Reikalinga

LA BORCI'S

Drill Operatorių

Hand Screw operatorių
Aukštos mokestys.

CHICAGO

PNEUMATIC TOOL CO.

1241 East 49th St.

BUS MERGINOS -
VAIKINAI

VIRTUVĖS DARBU
Geros darbo sąlygos, gera mokestis, valgis ir unifor-mos.
Sėkmadieniais nedirbama.
Kreipkitės asmeniškai.

STOUFFER'S
Employment Office 5 Aukštas
atdaras nuo 9 iki 5
1875 EUCLID AVE.

PADĖJĖJAI

(HELPERS)

FORGE HELPERS

SHEAR HELPERS

taipgi

ROUGH GRINDERS

DIE POLISHERS

Gera mokestis ir viršlaikis
STEEL IMPROVEMENT
& FORGE CO.
970 E. 64 ST.

CHICAGO, ILL.

SIMANO DAUKANTO Dr.

ja, seniausia Chicagoje Lietuvių organizacija, Lapkričio 14 Lietuvių auditorijoje surengė vakarą su vaidinimu, dainomis ir kalbomis. Publikos atsilankė daug. Ši draugija kas net mini didį Lietuvos tautos istoriką Simaną Daukantą ir tam tikslui surengia vakarą.

Lapkričio 21 d. Lietuvių šv. Jurgio salėje buvo surengtas vakaras paminėjimui Kražių Skerdynės 50 metų sukakties. Buvo eilė kalbėtojų, svarbiausias jų Lietuvos Ministeris P. Zadeikis iš Washingtono. Kalbėjo taipgi Kun. Pakalnis iš Brooklyno, Pulk. Grinius, p. Bulotienė, Kun. Deksnis, Kon-sulas Daužvardis ir Pral. Krusas. Dainavo moterų choras, vedamas p. Mitrikienės. Buvo ir vaidinimas, programą vedė Kun. Pranskis. Publikos atsilankė daug.

SIS-TAS

Mėgėjai degtinės labai rugo-ja del pabrangimo degtinės kainos Chicagoje. Ohio vals-tijoje už kvortą degtinės mo-ka \$2, o čia už tokios pat ru-šies reikia mokėti \$5 ir aukščiau už kvortą.

Dauguma dirbtuvių per lai-kraščius ir radio garsino kad trauksta darbininkų karo reik-menų darbuose, mokestis vi-dutiniška. O šiaip darbuose mokestis darbininkams mažai ir visur darbininkų trauksta.

Kalnas.

Užrašykite Amerikos

"LIETUVIŲ NAUJENAS"

Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių, paveiksluotas ir daug skelbimų. Kaina 50c metams. Adresas:

LIETUVIŲ NAUJENOS

332 N. 6th St. Philadelphia, 6, Pa.

KAIMYNIŠKOS
UŽEIGOS

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street

DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus

Lietuvius atsilankyti.

Atdara nedėdieniais.

KAZYS LEIMONAS, Sav.

STONIS TAVERN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"

"Arielkėlė šiltesnė"

ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,

UŽKANDŽIAI

584 Euclid Avenue

Ant U. S. Route 20

Kazys Stonis, Savininkas.

WICKLIFFE, OHIO

SUPERIOR-
RUSSELL INN

LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.

LIQUOR WINE BEER

Vieta kur sustoja kitų miestų

pravažiujanti Lietuviai

Helen Urbšaitis Helen Dunbar

Savininkės

JACK GANSON
T A V E R N

LIETUVIŠKA UŽEIGA

24150 Euclid Avenue

Vieta privatiškiems pokiliams,

Engagement Partėms, Vestuvėms

ir šiaip pramogoms.

Rezervacijai telefonuokite:

KE. 9782

Prie U. S. Route 20

Jack Ganson-Karabinas, Sav.

PAVARGĘS?
Važiuk Atsargiai

"O kaip, aš šiandien nuva-žes!" Tokių nekalbų išsireiš-kimų girdime dabar. Nekal-tų? Ne visada. Ar žinot kad nuovargis, nedamigė, snudu-riavimas dabar buna didesnė automobilių nelaimių priežas-tis negu kada nors pirmiau? Šymet tų nelaimių buvo 635 prieš tik 293 pereitą metų. To-del policija labai susirupinus. Nedykai sako kad nuovargis važiujant automobilisto da-bar viršija nelaimingus prieti-

kus girtų važiujančių auto-mobilistų, šis daugėjantis ne-laimių skaičius privalo įrody-ti rimtumą "užmigimo prie ra-to".

Šis žmonių silpnumas pradė-jo priimti mirtiną atžvilgį. Jei automobilistas važiudamas 30 mylių į valandą greitumu už-miega prie rato, tuo laikotar-piu kuris trunka užsnudimui, sekundos dalelėje, automobilis pralekia 44 pėdas. Per tą lai-kotarpį užtenka nekontroliuo-jamam karui įsisukti į negeis-tiną nelaimę, iki bus nesma-giai išbudintas. Laimingas tik tas kurio užsnudimas prie ra-to nebuvo amžinai.

Jei reikia automobiliu važi-nei, tie kurie pavargę priva-to turėti mintyje tiską kurį jie atlieka, ir nuovargis leiki-nai prasišalins, iki parvažiuoi namon ar nuvažiuosi į darbą. Jusų išlikimas gyvu priklauso nuo pajiegumo išsisaugoti nuo užmigimo prie rato

AR ŽINAI kad įvyksta
Svarbios Paskaitos?
kalba Jurgis Vanagas

Prakalbos atsibuna kas ketvirta-dienio vakare, nuo 8:00 val., antra-šu Peck's Hall, 1446 E. 82nd St., 3-čias aukštas (antros durys nuo kampo E. 82nd St. ir Wade Park Ave.). Įžanga nemokama, rinkla-vcs nebus. Rengia ir kviečia šv. Rašto tyrinėtojai.

AR ŽINAI kad mes dabar gyve-

name svieto pabaigoje?—Mat. 24.3.

AR ŽINAI kad karalystės šio

svieto gausia su didžiu trenksmu?

—Dan. 2:44.

AR ŽINAI kad Karalystė Dievo

jau prisiartinio?—Luk. 21:31.

AR ŽINAI kad prasidėda didysis

pasaulio gryžtmetis arba atitaisy-mas?— Ap. darb. 3:20, 21.

Daug įvairių dalykų sužinosit at-

silankę į šias prakalbas paminėta

vakare.

MAZGOTOJOS

(CHARWOMEN)

Mums reikia moterų valy-mui viešbučio — gera mo-kkestis nuo valandų ir dykai duodam gerą maistą.

Kreipkitės

HOTEL CLEVELAND

Employment Office

West 3rd Street

HOTEL STATLER

Reikalingi dirbti:

BUSBOY

HOUSEMAN

VIRTUVEI VYRAS

HANDYMAN

STATIONARY FIREMAN

KONKRETO LOPYTOJAS

ELEKTRIKIERIUS

Dykai medikalis patarnavi-mas; dykai apdrauda; darbi-ninkų valgykla; atilsio kam-bariai; gera mokestis; maist-tas sulyg tarnyboms.

Kreiptis: Employees Entrance
Užpakalinė inciga, Room 335
Kasdien 9 iki 6 val.

Jūsų Mums

REIK DABAR

FORGE ir DETINNING

OPERATORIŲ

Momestis su viršlaikiu ir

special ir produkcijs bonusai

Patyrimo Nereikia

DIENOS IR NAKTIES SIFTUI

KREIPKIS TUOJ

Johnston & Jennings

877 ADDISON RD.

Šiaurėje nuo St. Clair

1941 KALENDORIAI

Tiktai \$4.95 už 100 Sieninių

Didumas 4-14x9-1-4 su paveik-s-lais. Neužima daug vietos ant sienos.

(49)

United Calendar Printing Co.

1221 E. 81 STREET

Cleveland, 3, O. GA. 3159

REIKALINGA ŠEIMININKĖ

Lietuvių šeimoje, prižiūrēt na-mus ir padaryt valgyt, duosim kambari gyventi. Kreipkitės tuo-jau.

(48)

Telefonas Clearwater 0128

M. Paplauskas Vakaro 7 iki 9.

UNIVERSAL ROOF SERVICE

1106 St. Clair Ave.

CHerry 8376

Naktinis telefonas ME 4767

STOGŲ TAIŠYTOJAI

Gyvenamų Namų Dirbtuvių

Ir Komercinių Pastatų Stogai

Virš 1000 Stogų uždegim

Didžiajame Clevelande

Dykai apkaivnavimas (4)

WEBER'S

Famous
Barbecue

8521 Hough Ave.

CEdar 9579

Mūsų Barbeued Mėsos ir Vištiena yra Pragarsėjusios
visame mieste.

Pas mus duodamuose Valgiuose naudojama tikiai

Pacios Geriausios Mėsos.

MES SPECIALIZUOJAME SEKMADIENIO PIETUMIS.

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa-tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale viso-kios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fare-monius).

ir Apdraudos Agentura.

P. - P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate

6606 Superior Ave. Cleveland HEnderson 6729

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

KAZYS STONIS
APSIVĖDĖ

Biznierių Kazys Stonis, buvęs ilgametis Dirvos kaimynas, apsigėdė Lapkričio 27 d., su p-le Jule Zukauskaite. Stonis savo biznį dabar turi ant Euclid Avenue, Willoughby.

Sluobą ėmė naujoji parapija, šeštadienio rytą. Vestuvių pietus savo draugams ir giminėms K. Stonis iškėlė Old Fashioned restorane, ant Euclid ir Shaw Ave. Vėliau vakarais vestuvių pokilis tęsėsi su artimiausiais draugais ir giminėmis jo įstaigoje ir namuose, Willoughby.

Kazys Stonis į Clevelandą atvyko prieš keliolika metų iš Ansonia, Conn., čia laikė įvairius biznius ir dažnai paramia tautinius reikalus.

Jo žmona, Julė, gimus Pittsburghe, Let Clevelande dirbo ir gyveno prie savo brolių. Į vestuves atvyko jos motina ir viena sesuo iš Pensilvanijos, tik negalėjo dalyvauti tėvas, nes jam prisėjo prižiūrėti ju turimas ūkis. Dalyvavo keturi jos broliai ir trys marčios. Du broliai ir dabar dirba Clevelande.

Linkėtina jaunavedžiams ilgo ir smaus gyvenimo.

Sugryžtančių Karžygių
Palinkėminimai

Vietos dienraštis The Cleveland Press pradėjo vėlyvą sukėlimą pinigų taip vadinamam "Hercules Homecoming Fund", įtaisyti baigiamojai statyti Crile General Hospital, kuri randasi ant York Road, Parma Heights, pilnos radio sistemos prie kiekvienos lovos. Kaip reikia tikėtis, tą ligoninę užpildys 1727 vyrų grynųjų iš visų karo frontų iš Pacifiko, Azijos, Afrikos, Italijos, ir sužeistų virš Vokietijos.

Ta numatyta moderninė sistema atsiels tarp \$75,000 ir \$100,000, taip kad kiekvienas sužeistas karys turės sau nuolatini pasmaginimą, sustiprinimui jų dvasios. Šie įrenginiai bus kiekvienam su ant ausu užsidedamais klausytojais kad nebūtų girdimi kiti šalia gulintys, kurie gal tuo tarpu nežinotų muzikos nei kalbą girdyti.

Kadangi iš Didžiojo Clevelando yra išėję tarnybon apie 125,000 vyrų, aukotojai prašomi sudėti tik tiek dolerių, kaip vieną kiekvienam vyrui, ir ta suma susidarys.

Aukos prašomi duoti pavieniai ir organizacijos. Siųskit savo aukas į Hercules Homecoming Fund, The Cleveland Press, Cleveland 14, Ohio.

•MAVORAS LAUSCHE suorganizavo komitetą rinkimui nereikalingų muzikalių instrumentų ir atliekų įrengimui, apsupimui tais dalykais karo belaisvių stovyklų, kad belaisvi turėtų kuo užsiimti ir jų gyvenimas būtų kiek prasmingesnis.

ISKEPĖ 7.500 VISTU

Netoli Delaware, Ohio, vieno ūkininko sudegė vištinės ir gaisras sunaikino 7.500 vištų.

UŽSIRAŠYKIT
DIRVĄ 1944 M.

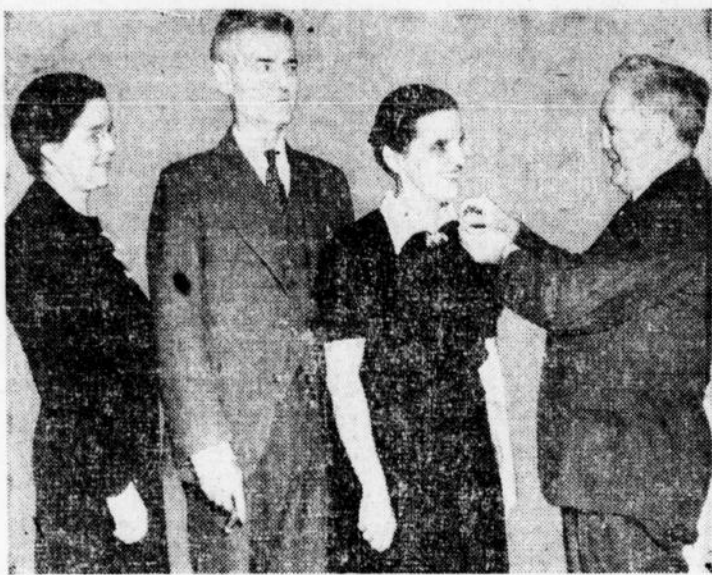
GAUSIT 1944 KALENDORIŲ

ATNAUJINKIT. Visi senieji Dirvos prenumeratoriai atnaujinami savo prenumeratą už 1944 metus, taip pat gaus puikų kalendorių. Bet nevilkinokit, net šymet ir kalendorių sunku gauti.

Dirvos ofisas atdaras vakarais iki 8 val. Ateikit. Prenumeratą galima prisijūsti ir paštu: 6820 Superior Avenue, City 3.

PASTU prenumeratą galima užsiūti ir iš Clevelando. Kas neturi laiko ateiti administracijon gali pasiūti laišką \$2 su pilnu savo adresu.

2000 Dalyvavo Richman Padėkos Pokilyje

Industrijos Veteranai iš Richman Bros. Co., laike gavimo deimantais išmargintų 25 metų tarnybos ženklelių iš F. C. Lewman, kompanijos prezidento, metinioose Padėkavonės pietuose, pokilyje kuriame dalyvavo 2,000 darbininkų.

Iš kairės dešinėn yra Ida Sivec, Paul Lutz, Stella McNamee ir Lewman.

Du tukstanciai Richman Bros. Co. darbininkų valgė kalakutieną karū ir atidavė pagarbą 200 buvusių darbininkų išėjusių karinėse tarnybon; pagerbia ir vienas jau žuvęs, kompanijos tradiciniuose Padėkos dienos pietuose ir pokilyje jos dirb-

tuvėję 1600 E. 55th Street. Po pietų sekė metinis įteikimas tarnybos ženklelių, ką atliko kompanijos prezidentas, F. C. Lewman, po to atsibuvo pačių darbininkų sudarytas smagus programos.

Trinis darbininkams įteikta deimantais padabinti ženklukai už 25 metų ištarnavimą. Gavo Paul Lutz, Ida Sivec ir Stella McNamee. Kiti 21 gavo ženklelius už 20 metų ištarnavimą, o 119 gavo 15 metų tarnybos ženklelius.

Lewman pasakė jog Richman darbininkai gaus pinigus bonus Kalkėdoms ir švenčių atostogas su apmokėjimu.

Namų Savininkų Žiniai
METINIS SUSIRINKIMAS

Namų Savininkų metinis susirinkimas įvyks Gruodžio 8, trečiadienio vakare, 8 v., Lietuvių salėje.

Kadangi tai metinis susirinkimas, kiekvieno namų savininko pareiga yra būti šiame susirinkime, nes bus renkama nauja valdyma 1944 metams ir apkalbama kiti svarbūs reikalai.

Baigiant šiuos metus ir besirengiant pradėti kitus metus, imkimes dirbti organizuotai kaip tikri namų savininkai ir biznierių sykiu, nes savininkai namas yra biznis ir reikalauja priežiūros, nes mes esam atsakingi už taksus kuriuos mes sumokam palaikymui miestui, apskrities, valstijos ir šalies. Tat užsidėkime sau pareigą priglūti prie organizacijos kurios tikslas yra namų savininkų reikalų sargyba. Jei dar nepriklausai prisirašyk ir lankyk susirinkimus, tada visi išvien galėsim daug dalykų pagerinti.

K. Štaupas, Pirm.

Apie Musų Karius

Vincas Baltrušonis išėjo į kariuomenę. Jo žmona surengė jam išleistuves, ir jis dėkoja giminėms už dovanas. Vincas tuo tarpu prisilaiko Columbus, Ohio, taigi gauna progą parvykti sekmadieniui į namus.

Lt. Elena Klimas-Grigutis šiomis dienomis buvo parvykusi iš stovyklų palankyti savo motiną, brolius ir pažystamus. Ji yra slaugė.

Karys Kostas Savickas rašo iš stovyklos kad jis perkeltas į Indiana valstiją, arčiau Clevelando, ir vėl prašo siuntinėti jam Dirvą nauju adresu.

Tarp paskelbtų pasiūlymų, siųs karius, apdovanotas garbės ženklu lakunas Sgt. Leroy Pikelis, nuo 1616 E. 26th st.

Savo tėvus lankė taipgi kareiviai Juozas Lapienis ir Juozas Gillis. Trumpai paviešėjo ir pasimatę su savo draugais vėl grįžo tarnybon.

Jono Lapienio dukrė Bronė iškėjo Lapkričio 9, vyrą gavo kitauti. Vestuvių pokilis buvo naminio pobūdžio.

UŽPUOLA KARČIAMAS

Gausios launo raudužų pradėjo užpildinėti karčiamas ir padaryti nuostolių. Ateina į vidų didokas buris jų, pradeda reiklauti duoti gerti, o kai neduoda, ima daužyti įrengimus ir degtinės bonkas. Pastarus laiką dvi Lietuvos karčiamos panašiu būdu buvo užpultos Wade Park Ave. distrikte, sumušta ir pora vyrų kurie bandė juos pabarti. Vienas sumuštas yra Juozas Bendikas, kitas Rapolas Rakauskas.

MIRIMAI

GAVELIS Petras (Rice), 59 m., nuo 7904 Simon Avenue, mirė Lapk. 22, palaidotas 26 d., Brooklyn Heights kapinėse. Paėjo iš Merkinės parap. Trakų aps. Amerikon atvyko 1913 metais.

Laidojime pasitaravo laidojė direktorius N. A. Wilkelis.

Šelpimo Fondo Darbas
Eina Pirmyn

Iš Chicago gauta pranešimas kad ten padaryta preliminarinis sutarimas sudaryti vieną bendrą tautininkų, katalikų ir socialistų fondą rūpinimuisi Lietuvos nuo karo nukentėjusių šelpimu.

Taigi Clevelandiečiams neaužilgo prisieis tvirti bendras visų srovų skyrius, tokis kuris visus vienus bendram darbui, o ne skaldys.

•CLEVELANDE iš nekurių karo dirbtuvių paleista tam tikri skaičiai darbininkų. Karo darbai nekuriuose dirbtuvėse apšėję. Ar tas tik laikinai ar visai, patirs patys darbininkai.

JIESKO GIMINIŲ Kazys Matukaitis, iš Buenos Aires, Argentinos, įsiekio savo seserų, dėdės ir švogerio, gyvenančių Clevelande. Jo seserys Marė ir Ursulė Matukaitės, dėdė Matukaitis. Norėtų su jais susirašyti. Kreipkitės Dirvos administracijon, gausit jo antrašą.

DEKOJA UZ AUKAS
LIGONIUI

Suomii dėkoja visam komitetui kurie padėjo man atlikti tokį didelį darbą, renkant pašalpą ligoniui Mikui Bliujiui, kuris taip ilgai sirgo ir dabar dar nėra sveikas, tačiau taisosi. Iš viso buvo surinkta \$407, už ką dėkoju visiems aukotojams už prielankumą.

Taigi taria ačiū Mikas Bliujus visiems aukotojams, kurie buvo tokie geri pagalbėti jo nelaimėje.

Dominikas Jokubaitis, 1281 E. 58th St. Su. 3.

DEGTINĖS DUOS 6
SAVAITĖMS

Degtinės kiekiai sumažėjus, nuo Gruodžio 1 prkėjai galės gauti tik kvorta ar dvi puskvortes 6 savaitių laikui. Taigi kurie nusipirksit turėsit pasitaupyti Kalkėdoms ir Naujiems Metams, nes daugiau degtinės negausit iki Sausio 15, 1944.

PARSIDUODA NAMAS
ISDALINIMUI TURTO
Keptuvė ant Payne Avenue, netoli E. 55th Street.
Telefonas HEnderson 1397

FOUR YEARS OF WORLD WAR II
AND LITHUANIA

(CURRENT NEWS ON THE LITHUANIAN SITUATION)

In connection with the fourth anniversary of the present war, it is appropriate to consider, at least briefly, why peaceful Lithuania, through no fault of her own, has become the victim of foreign occupation and why her people have been subjected to such great suffering.

Before the outbreak of World War II, two important events occurred under Lithuanian skies: (1) in March, 1938, Poland issued her ultimatum to Lithuania, in which she demanded the resumption of diplomatic relations which have been interrupted by the Polish seizure of Vilnius in October, 1920; and (2) in March, 1939, after the fall of Czechoslovakia, Hitler seized the Lithuanian Klaipėda Territory together with the port of Klaipėda.

On September 1, 1939, when Germany declared war on Poland, Lithuania's Neutrality Act of January, 1939, became operative.

SOVIET SMOKESCREEN

On the eve of World War II, during the Soviet-British-French negotiations in Moscow, the Soviets claimed their "right" to "protect" the Baltic States against Nazi aggression. After the Soviet-German understanding of September, 1939, the Soviets, however, claimed the Baltic States for reasons of security against the Western democracies. The Soviet press of that period of Soviet-German collaboration confirms this sudden change in the Soviet attitude.

The following characteristic detail of Soviet mentality may be found in an article entitled "The USSR and the Baltic States" which appeared in the magazine Bolshievik and was reproduced by the Moscow News of June 19, 1940, only four days after the occupation of Lithuania by the Soviets:

Anti-Soviet activities were conducted by the various societies of foreign origin that had found shelter and support in the Baltic coun-

Lietuvių Salėje

Ateikit į Lietuvių salę pasiūti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios suėjos būs antradienio, ketvirtadienio, penktadienio ir šeštadienio vakarais, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvių salę.

(To be continued)

REIKALINGA MOTERIS

kuri priims pas save per dieną prižiūrėti mažus vaikus, puasnių ir pusrutėlių metų. Išryto paliksim, vakare grįžtant iš darbo pasiimsim. Atsiskaiti tuoj:
Mrs. Bundza 7526 Star Ave.

VAISTINĖ
Lietuviška

Jonas Zvalskis, Savininkas
Užlaiko visokias naminas ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaidų ir kitokių negerovių. Išpildo daktarų receptus atsakant. Kreipkitės į savo vienuolaučio vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL
PHARMACY
5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas EN. 8618

THE DELL BRAMLEY FLORAL SHOPPE

1264 East 71st St. Prieš St. Francis bažnyčią.
Puikios gėlės, greitas patarnavimas; gėlės vestuvėms, laidotuviams, ligoniams, draugams, ir namams. Pasiūnčiama gėlės ir telegrafu reikale.
Mrs. F. A. Bramley, Mgr. Telef. HE. 0750 HE. 0751

VYRAMS IR MOTERIMS REIKMENYS

Mūsų didelėje parduotuvėje rasit gausų pasirinkimą visokių moteriškų dėvėjimų reikmenų, kaip kojinių, apatinių, sunknių, taipgi vyriškų dalykų kaip marškinių, pažamų, skrybėlių, vaikams ir vyrams siutų, kaklaraščių, ir kitų visokių dalykų namams, kaip blanketų ir tt. (49)

ANTON ANZLOVAR

6202 ST. CLAIR AVENUE

THE PERISCOPE
By SARUNAS.

IT IS REPORTED that the Council of Canadian Lithuanians sent the following cable to the British Foreign Secretary Mr. Eden while he was in Moscow:

"Thousands of Lithuanians fighting in the Canadian, British and American forces view with alarm intimations that Lithuania will not have her freedom restored after the common victory over Germany."

IN THE OPINION of the New Republic, the vague sentence of the communiqué on the Moscow conference, "The agenda included all questions submitted for discussion by the three governments", may have meant, that subjects which might have led to dispute were not introduced at all, and there is a possibility that the controversial subject of the Baltic States was either not discussed at all, or treated in a way "that no harm to cordial relations was done".

SEVERAL Lithuanian American organizations have sent telegrams to the UNRRA conference on post-war relief, demanding a place for a Lithuanian delegate in the proceedings. There is hope that this reasonable request will soon be granted.

IT IS interesting to note that at a concert by the Russian bass-baritone, Sidor Belarsky, in New York, songs of a score of the 112 ethnic groups that are found in the Soviet Union were rendered, but none of Lithuania, Latvia or Estonia.

Mr. Belarsky knows better than the wisecracks of Moscow who prate about the "plebiscite" by which, it claimed, the Lithuanians chose by "95 percent" to become one of the ethnic groups of Soviet Union.

SOME Lithuanian American newspapers have commented on the peculiar fact that the Soviet government permits American Jews to send food and clothing packages to Jewish refugees from Lithuania in Siberia, but denies the same privilege to Lithuanian Americans who wish thus to help their relatives

there. Has the Soviet government embarked on a peculiar racial discrimination policy? The shipments have been going over the Iranian border and are soon to reach 5,000 packages per month, as announced by the American Jewish Joint Distribution Committee, with offices in New York. A million dollars worth of relief supplies has been allocated for this purpose in 1939.

WEST POINT graduated as lieutenant John Kas (Kasmasukas), a son of well know Boston Lithuanian. Another young Boston Lithuanian, John J. Roman, Jr., received pilot wings from the Columbus Army Air School.

DR. PETRIKA, of Brooklyn, N. Y., has written a short biographical sketch of one of the earlier Lithuanian American dramatists, who wrote under the penname of Br. Vargšas. He was well known to Chicago Lithuanians and in his short life span of 31 years wrote fourteen plays. Dr. Petrika's work is in Lithuanian.

THE SURVEY GRAPHIC magazine tells of a 68-year-old Bridgeport, Conn., Lithuanian who wants to go to night school, even though his neighbors tell him he is a better prospect for a grave.

HIPPODROME

'Princess O'Rourke'

Tai smagi komedija kurioje vadovaujamas roles atlieka Olivia de Havilland ir Robert Cummings; — pradėta rodyti Hippodrome Theatre trečiadienį, savaitės laiko. "Princess O'Rourke" yra nauja ir ypatingai linksmu Warner Bros. komedija.

Dalykas einasi apie tikrą Princę (Olivia de Havilland), pabėgusią iš savo tėvynės dėl karo, kuri susipažysta su Amerikiečiu vaikinu (Robert Cummings). Tikras juokas prasideda kuomet Cummings patiria kad jo panelė tikrai yra karališkos kilmės kunigaikštė. Jam atsitinka visokių priekikių kada išvyksta į Washingtoną vestuvėms ir patiria jogei turės išsivadėti Amerikos pilietybės jei nori ją vesti.

Prie jų vaidina kiti geri artistai.

KALĖDOS — DOVANŲ LAIKAS

Pas mus rasite didžiausį pasirinkimą Moteriškų parengtų šioje miesto dalyje, ypač dabar prieš šventes.

PAJAMAS, NOSINAITĖS, MANICURE SETAI, KVEPALAI, KOSMETIKA, PANDORA DEŽUTĖS

Siuvame moteriškas Dreeses sulg užsakymo.

GRDINA 'SHOPPE

6111 ST. CLAIR AVE. (51) CLEVELAND

GERIAUSIOS IR PIGIAUSIOS

Naudokit TIK Tikras MONCRIEF Taisyimo Dalis
Savo MONCRIEF Furnace.

Kreipkitės į MONCRIEF Pardavėją

The HENRY FURNACE Co. Medina, O.

Vyrams žiemos
reikmenys

SWEATERIAI \$3.95 VYRŲ SKRYBĖLĖS

Kingsley ir Barclay \$5

FASHION BRANDS

FAIRFAX ir MERRIMAC

Brands \$2.95 - \$3.95

Vyrams ir Vaikams

KELNĖS - \$3.95

Didelis pasirinkimas vienodų spalvų ir įvairių stilių audinių.

\$2.95 - \$3.95 - \$4.95

VAIKAMS ILGOS KELNĖS

Mieros 10 iki 18 metų 2.95

UNION SIUTAI 2.00

Stori šilti žieminiai apatiniai su trumpom ar ilgom rankovėm.

Vyrams Marškiniai \$1.95

Vienodų ir margų spalvų, taipgi grynai baltų. Geriausios rusišės nešantini Broadcloth marškiniai.

su kožu pirkiniai.

CIa galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave

Atdara Vakaraia